

Solidneje

V mesecu avgustu bi morale vse gospodarske organizacije predložiti Okrajnemu zavodu za plan izdelan predlog perspektivnega načrta za naslednje petletno obdobje. Ni dvoma, da so predvsem v večjih podjetjih o tem precej razpravljali: tako vodstva podjetij kot samoupravni organi. Vendar je rok za oddajo tega izredno pomembnega elaborata — če upoštevamo, da so bili obrazci razposlani že sredi julija — le nekoliko prekratek. Razen tega pada v zelo neprikladen čas.

Spriču dopustov je delo samoupravnih organov v poletnih mesecih manj intenzivno. Zato bodo razprave o perspektivnih planih v avgustu — kot to zahtevajo navodila — nujno površne in formalne. Člani kolektivov v razpravah praktično sploh ne bodo sodelovali, ker so hodili na dopust, bodisi zaradi dopustov so razmerno bolj obremenjeni na delovnih mestih. Tudi aktivnost političnih organizacij je v poletnih mesecih manjša in zategadelj ne bodo mogle vključiti širokega kroga delavcev v razpravo o perspektivnem razvoju podjetja.

Ustrezni upravni organi bi sicer morali v tem mesecu pripraviti vse potrebne analize in izračune, ki bi bili osnova za tehno razpravo o nadaljnjem razvoju posamezne gospodarske organizacije v naslednjih petih letih. Toda razpravo o kolektivnih in samoupravnih organih bi nujno kazalo odložiti na prihodnji mesec. Le tako bodo predloženi plani lahko kolikor toliko realen izraz hotenja podjetja, ne pa samo želja in trenutnega razpoloženja posameznikov. Dokument, ki mora biti trdna osnova naše gospodarske politike v prihodnjih petih letih, vsekakor zasluži natančnejšo obdelavo in zaradi naše jasne politično-ekonomske usmeritve ne sme temeljiti zgolj na rutinersko sestavljenih številkah.

S seje ObLO Jesenice

Več discipline pri izvajanju družbenega načrta in v finančnem po lovanju

Na minuli seji ObLO Jesenice so med drugim razpravljali tudi o izvajanju letošnjega investicijskega programa. — Načrt predvideva za 2408 milijonov gospodarskih investicij, od tega nad dve milijardi za industrijo, 78 milijonov za gostinstvo in turizem, 83 milijonov za komunalna podjetja, 72 za obrt itd. — Pretežni del razprave so odborniki posvetili investicijam v gostinstvu in turizmu, obrti kmetijstvu in komunalni ter poudarili potrebo po večji disciplini pri izvajanju družbenega načrta kakor tudi v poslovanju gospodarskih organizacij.

Zaradi finančne nedisciplin, ki je sicer delno objektivnega značaja, zelo nerodno dotekajo sredstva v posamezne sklade. — Tako ni imel občinski investicijski sklad ob koncu junija letos še nobenih sredstev, pred kratkim pa je bilo v skladu le 14 milijonov. Zakaj to? Predvsem zaradi tega, ker je pri podjetjih neskončna vrsta dolžnikov in upnikov. Samo jeseniški železarni dolgujejo kupci nad 4,5 milijarde dinarjev, Železarna pa spet drugim precejšnje vsote itd. Zato imajo mnoga podjetja blokirane račune. Toda kljub temu bi lahko izvajanje investicij bolje potekalo. Predvsem bi morali poskrbeti, da že začete investicije s pospešenim elanom nadaljujejo in dokončajo ter da upoštevajo predvsem tiste, ki so določene z družbenim načrtom. Pojavljajo se namreč težnje, da bi začeli z novimi investicijami, ki niso v letošnjem načrtu (obrat družbene prehrane, Delavski dom itd.).

Posebno obširno so razpravljali o investicijah v turizem in gostinstvo, s katerimi nikakor ne morejo na zeleno vejo. To pa predvsem, ker so programi pomankljivo pripravljani, ker jih v času gradenj spreminjajo itd.

Precej aktualna je tudi gradnja obrata družbene prehrane. Zanj že pripravljajo načrte toda med prebivalci je vedno več polemike o tem, ali bo obrat družbene prehrane v takem obsegu kot si ga zamljajo na Jesenicah tudi gospodarsko utemeljen. To bo precej draga investicija in če upoštevamo jeseniške razmere, kot so: več kilometrov dolgo mesto, vrsta prehranjevalnih obratov, ki so že na razpolago abo-

nantom in so komaj polovico izkoriščeni, da je na Jesenicah od skupnega števila zaposlenih le 17 odstotkov žena itd., je res vprašanje, ali se bo tak obrat obnesel in če bo lahko nudil boljše in predvsem cenejšo prehrano.

Zaradi pomanjkanja sredstev in drugih problemov bodo potrebni preskrbovalni center na Plavžu začeli graditi šele prihodnje leto, podobno je s centrom v Kranjski gori. Na seji je bilo slišati spet precej kritike na račun postrežbe v gostiščih in hotelih v Zgornjesavski dolini. Poudarili so, da ne pomagajo nobene investicije, če se tudi kolektivni ne bodo zavzeli za kvalitetnejšo in hitro postrežbo.

-k

Priloge perspektivnega plana v jeseniški občini

Uslužnostna obrt, turizem in kmetijstvo

Priloge za sestavo novega petletnega perspektivnega plana 1961—1965 so v jeseniški občini že v polnem razmahu. Od podjetij zdaj zbirajo osnovne podatke o dohodku, investicijah, o razvoju posameznih panog itd., vendar so osnovne postavke plana že znane: to je predvsem večji poudarek razvoju uslužnostne obrti in obrti nasploh in pa poudarek razvoju kmetijstva in turizma. Razen tega so pomembni še komunalni objekti in pa gradnja stanovanj.

Industrijska proizvodnja je v sedanjem perspektivnem planu presešla predvidena po količinskem in po vrednostnem obsegu, pa tudi produktivnost je znatno presešla planirani porast. Tudi perspektivni plan 1961—1965 bo obrznil to osnovno smer razvoja, vendar ni pričakovati takega

porasta kot v zadnjih letih, ker tega industrijske kapacitete ne bodo dopuščale. Pričakujejo predvsem nadaljni porast narodnega dohodka in produktivnosti. Skupni narodni dohodek v občini na leto je zdaj 35 milijard dinarjev (samo v industriji 15 milijard dinarjev), medtem ko je bil leta 1955 24 milijard dinarjev (v industriji 9 milijard dinarjev). V skladu s tem pričakujejo tudi do leta 1965 nadaljni porast.

V kmetijstvu velja omeniti investicije v Kmetijsko posestvo Poljče, ki jih bodo v prihodnjih letih nadaljevali s pogojem, da jih bo posestvo v perspektivi popolnoma preskrbovalo predvsem z mlekom, pa tudi z ostalimi kmetijskimi pridelki. Deloma jih bodo Poljče preskrbovale z mlekom že prihodnje leto. V jeseniški občini pa v prihodnjih petih letih nameravajo ustanoviti tudi lastno kmetijsko posestvo v okviru Kmetijske zadruge Zirovnica s tem, da se vse zadruge v občini združijo v eno in da celoma prevzamejo razen kmetijske tudi gozdarsko dejavnost.

Pomembna naloga čaka jeseniško občino v prihodnjih petih

letih na področju stanovanjske in komunalne dejavnosti. Pred-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ob 75-letnici BPT

Proslave v Tržiču

Tržič, 19. avgusta — Skupno s kolektivom Bombažne predilnice in tkalnice, ki praznuje 75-letnico tovarne, je te dni ves Tržič v prazničnem razpoloženju. Nočjo bo svečana akademija, na katero se je pripravila tukajšnja Svoboda. V programu bodo sodelovali prav tako delavci iz tovarne, upokojenci, pionirji, člani »Partizana«¹ itd.

Osrednje proslave bodo jutri. Predvidena je svečana seja delavskega sveta, komemoracija pred spomenikom padlih za svobodo, ter slavnostno zborovanje celotnega kolektiva, številnih gostov in prebivalstva iz Tržiča in okolice. Na to proslavo 75-letnice tovarne je kolektiv BPT povabil delegate vseh večjih delovnih kolektivov tekstilne industrije in

organizacij tekstilnih delavcev pri nas in celo v inozemstvu. — Povabilu se je že odzvala delegacija italijanskih tekstilnih delavcev in prijavila svoj prihod, iz Taškenta (SZ) so poslali opravičilo, da se proslave ne morejo udeležiti ter sporočili iskrene čestitke tržičkim tekstilcem ob tej jubilejni obletnici. Pričakujejo tudi delegacijo iz Madžarske in Poljske.

Sportnih tekmovanj, ki so bila ta teden, se je udeležilo skupno 166 tekmovalcev iz Varaždina, Duge Rese, Mariborskih tekstilnih tovarn in domačin. Pri tem so se najbolje izkazali gostje iz Varaždina, ki so zavzeli prva tri mesta, in sicer v streljanju, kegljanju in v nogometu. Vsi so bili večeraj na izletu v Podljubelju.

Številnim čestitkam, ki prihajajo te dni kolektivu BPT, se pridružuje tudi naša redakcija. Široko reportažo o delu in naporih tega kolektiva in o razvoju njihove tovarne objavljamo na tretji strani.

-L. c.

IZ BOHINJA

Zakaj tolikšna podražitev?

V Bohinjski Bistrici, središču gorenjske mlekarске proizvodnje, so pred dnevi podražili mleko kar za 12 din pri litru in se tako postavili na ceno kot je v Ljubljani. Med prebivalci Bohinjske Bistrice je te dni precej nezadovoljstva, zlasti ker je ta podražitev prišla nenadoma brez potrebnih utemeljitev ali predhodnih razgovorov. — Z odločbo ObLO je bila sicer odredba ObLO je bila sicer določena najvišja prodajna cena mleku, in sicer 33 din oziroma 34 v poletnih mesecih. Tega se bohinjske zadruge pridržujejo.

Sedaj je v Bistrici liter

mleka po 46 dinarjev, za hotele pa celo po 52 dinarjev za liter. Člani zadruge utemeljujejo to podražitev s prevoznimi stroški za dovoz mleka iz planin. Odkupna cena pa je ostala ista in je sedaj skoraj za 20 dinarjev nižja od prodajne. Zato ni čudno, da okoli tega vprašanja krožijo najrazličnejše govorice, češ da poslovanje zadruge ni najbolj solidno, da se je v sirarni pokvaril sir itd. Zadržniki bodo pač morali pogledati, kaj se dočih. Tega se bohinjske zadruge pridržujejo.

-k

OBRAZI IN POJAVI

NAŠA NI TAKA

Lenčica je pač taka, kot so njene kolegice iz drugega razreda osnovne šole: skače po ulici, nemirna je v klopi, kroji in šiva obleke za svojo punčko in v postelji ima še zmeraj velikega oguljenega medvedka. Taka: živahna, razigrana in ljubka hkrati je Lenčica znana vsem v šoli in tudi med otroci njenega delavskega predmestja. Je pač navaden, vesel in zdrav otrok.

Toda ondan, ko so se otroci odpravljali v kolonijo, je nepričakovano zašumelo med otroci: »Lenka je nekaj posebnega! Lenka ni taka kot smo drugi!«

Smejali so se otroci, nekateri so se ji spakovali, ji nagajali in samo za las je manjkalo, da Lenčica na železniški postaji ni šla nazaj domov. Bila je objokana, užaljena in skrajno potrta.

Začelo se je dan prej, ko so se zbrale matere oziroma starši, in se pogovarjali o odhodu.

»Uh! Prosim vas! Samo naše Lenčke ne mazati s tistimi pacastimi kremami!« je proseče vzdihovala Lenčikina mama. Naša Lenčica ima zelo občutljivo kožo. Imam doma kremo, ki mi jo je poslala sestra iz inozemstva. Zelo lepo diši in Lenčici je zelo všeč. Jutri, predno greste, vam jo bom prinesla.«

Ko je vzgojiteljica vendarle obljubila to uslugo, so se prošnje nadaljevale. Lenčica, kot je zatrjevala mama, ima zelo bele svajčke in drugo perilo. Nikdar ni nosila bombažastih in drugih navadnih nogavic. S seboj bo nesla tudi krilo iz perlon. Toda, če bodo tam prali, ne smejo Lenčikinih stvari prati kar tako, skupaj z drugimi. Drugi nimajo tako finih stvari. Za Lenčico je drugače, saj razumete, pri nas smo zmeraj bolj pazili, nismo bili nikdar tako...« je še nadaljevala Lenčikina mama.

Te dni se je Lenčica že prilagodila novemu življenju ob morju. Kot vsi drugi, se ves dan podi po pesku, dela velike pogače s kangleico in zbira školjke. Mažejo ji hrbet z isto kremo kot drugim, perejo ji kot drugim... Lenčica je prav taka kot vsi, le njena mamica s prevelikim poudarkom in neutemeljenim ponosom zmeraj trdi, da je pač pri njih »drugače«, da Lenčica »ni taka« kot drugi, da... Lenčica pa je že stokrat dokazala, da ni prav nič drugačna. Njene solze na železniški postaji in podobni dogodki, ki bodo morda še prišli, pa bodo morda postopoma prepričali tudi mamico.

L. c.

Pred startom za prihodnji petletni načrt

Delavci, ceste, mehanizacija

Osnovni problemi za smotno gospodarjenje z našimi gozdovi

Podjetja in skupine gospodarskih organizacij so pravkar v največjem delu ob zbiranju podatkov in sestavljanju predlogov za perspektivni načrt gospodarskega razvoja v prihodnjih petih letih. Med prvimi je tak predlog že narejen za razvoj gozdarstva. Predlog ne predvideva bistvenih sprememb, vendar usmerja celotno dejavnost k smotrni urejanju in izkoriščanju gozdov.

V našem okraju je od celotne površine 56 odstotkov gozdov ali okroglo 118 tisoč hektarov. Povprečna letna skupna vrednost proizvodnje iz te dejavnosti znaša okroglo 4 milijarde dinarjev, kar je velik dohodek za precejšnje število prebivalstva, medtem ko je v neposrednem gozdarskem delu zaposlenih 1400 delavcev.

Zaloga lesa v naših gozdovih je ocenjena na več kot 22 milijonov kubičnih metrov, tako da doseže vsakoletni prirastek okroglo 400.000 metrov. Vendar, kot predvideva predlog petletnega družbenega načrta, ne bodo posekali toliko, marveč le povprečno 327.800 kubičnih metrov letno. Razlika, približno 73.000 kubičnih metrov letno, naj bi ostajala kot zaloga, ki je bila v zadnjem povojnem obdobju hudo prizadeta.

Površine gozdov se bodo v nekaterih krajih blizu naselij nekaj skrčile. Toda v celoti se bodo površine gozdov povečale. Povečanje bo zlasti na področjih posameznih kmečkih gospodarstev v višjih legah, zlasti nad Selško in Poljansko dolino, kjer so lastniki kmečkih gospodarstev zapustili domove in se preselili v dolino. Prav tako so predvidena večja dela, da bi nekatera površine, porasle z grmičevjem, spremenili v visoke gozdove. — Tako je v načrtu, da bodo obširna področja grmičevja na področjih Zalega Loga v Selški dolini spremenili v visoke gozdo-

ve z zelenim borom, ki tam zelo dobro uspeva.

Po dosedanjih izkušnjah se v sedanjem predlogu gozdarski strokovnjaki izogibajo umetnega pogozdovanja. Kakor ugotavljajo, je ta način zelo drag in malo

uspešen. Zato predvidevajo, kjer je le moč, naravno pogozdovanje in pomlajevanje gozdov, seveda s skrbno nego in načrtnim usmerjanjem celotne dejavnosti.

300 kilometrov cest

Za smotno gospodarjenje z gozdovi postavlja sedanjí predlog kot pogoj na prvo mesto delavce, zatem ceste in končno tudi mehanizacijo. V zadnjem obdobju so napravljene veliki koraki naprej. Pred vojno na območju

(Nadaljevanje na 4. strani)

V lesni industriji, zlasti v gozdarstvu, se zelo počasi uveljavlja sodobna tehnika in mehanizacija sploh. Nekateri trdijo, da je to posledica premajhnih investicij, ki so določene tem dejavnostim. Na sliki: Pred žago LIP Tržič ob tamkajšnji železniški postaji

Pred zaključkom popisa

Tržič — Kot po drugih občinah v kranjskem okraju, tako so tudi v trziški občini pričeli s topografskim popisom vasi in naselij, zgodovinsko pomembnih iz časa NOB. Pokroviteljstvo nad popisom ima Okrajni muzej NOB iz Kranja. V tem mesecu bodo končali s prvo stopnjo topografskega popisa v Trziču, Podlublju, Lomu, Kovorju, Lesah, Križah, Gozdu, Senienem in v Brezjah. Vsak izmed teh krajev ima posebno komisijo, katere člani zapisujejo in zbirajo važne podatke, jih pošiljajo občinskemu odboru ZB v Trziču od tu pa v Kranj, kjer bodo zbrali celotno pomembno gradivo.

OBISK PARTIZANSKIH KRAJEV NA PRIMORSKEM

Bob. Bela — Minulo nedeljo je kakih 70 nekdanjih borcev in aktivistov ter ostalih prebivalcev Bob. Bele obiskalo bolnišnico Franjo, Cerkno in nekatere druge kraje — prizorišča bojev med NOB na Primorskem. Večina nekdanjih partizanov se je ob tej priložnosti prvikrat po osvoboditvi srečala s kraji, ki so jih med vojno tolikokrat prehodili. Obujali so spomine na nekdanje junaške dni, nekaj tovarišev med njimi se je celo zdravilo v bolnici Franjo. Zanimivo in poučen izlet je organiziral krajevni odbor Zveze borcev Bohinjska Bela.

NOV STANOVANJSKI BLOK Zelezniki

Te dni so v Zeleznikih končali nov stanovanjski blok s štirimi družinskimi in nekaj samskimi stanovanji. Razen tega bo dobila svoj prostor v tej zgradbi tudi postaja Ljudske milice.

Zvedeli smo...

△ V nedeljo, 14. avgusta dopoldne, se je na Poljščici pri Podnartu doma na podstrešju obesil 46-letni posestnik A. K. Vzrok samomora še ni znan.

△ Zaradi povečanja avtomatskih telefonskih central v Kranju in Ljubljani bodo izmenjali

Pismo iz Rateče-Planica

Na članek »Ob zaključku X. Gorenjskega sejma«, ki je bil objavljen v našem listu 13. avgusta, je Turistično društvo Rateče-Planica poslalo pismo s pripombo. Nepravilno je namreč v tem članku imenovan »pastirski rej v Planici, kjer je tamkajšnje turistično društvo Rateče-Planica letos že drugič organiziralo to prireditve.

DOPUSTI V ZELEZNIKIH

Zelezniki — Tudi v železniški občini so letos drugače organizirali dopuste kot prejšnja leta. Vsa podjetja so skupno z Občinskim ljudskim odborom, kupila počitniški dom v Portorožu. — Upravo nad domom pa je prevzel Občinski sindikalni svet. — Zmogljivost doma je 30 ležišč in vsaka izmena traja teden dni. Letovanje se je začelo junija in bo predvidoma zaključeno konec septembra. Dom je veljal 13 milijonov dinarjev in so podjetja skupno z občino najela kredit, nekaj sredstev pa so takoj prispevala. Za brezhibno organizacijo dopustov so v Zeleznikih pri Občinskem sindikalnem svetu ustanovili počitniško skupnost.

-vič

Razgovor z najstarejšo delavko BPT v Trziču

„Vse hudo je pozabljeno...“

Ob 75-letnici obstoja tekstilne tovarne v Trziču se spominjamo vseh tistih delavcev, ki so postavili temelje današnje Bombažne predilnice in tkalnice v Trziču. Vsa se rad spomni Sterove Franke, ki je že kot 13-letna deklica pomagala pri gradnji omenjene tovarne, se v njej tudi zaposlila in ostala v njej nepretrgoma 60 let do upokojitve. Danes smo ženo, staro 87 let, še vedno nasmejana, z veliko voljo do dela, našli na njenem skrbno urejenem domu v majhni hišici sredi sadovnjaka v Sp. Dupljah, kjer živi s svojo hčerko.

Takole nam je pripovedovala, kako je pred leti pričela z delom v tovarni.

»Kot 12-letna deklica sem služila pri sosedovih in pasla krave na bližnjih pašni-

kih. Dva moja starejša brata in prav tako starejši sestri, pa so že pomagali pri gradnji tekstilne tovarne v Trziču. Želja, da bi se tudi jaz zaposlila v tovarni, je bila nepopisna. Iz dneva v dan sem prosila brate in sestre, naj še zame posredujejo kako delovno mesto. Tako se je tudi zgodilo. S trinajstim leti so se moje želje uresničile. Majhno in drobno so me sprejeli v službo. Pomagala sem zidarjem, jim nosila vodo in malto ter hodila v mesto po razne drobne potreščine, ki smo jih potrebovali pri gradnji. Imeli so me radi, saj sem skrbno naredila vse, kar so mi naročili.« je še dodala.

»Kako pa ste se vozili na delo, nas je zanimalo?«

»Vozila?« nas je začudeno pogledala. »Saj še vlaka ni

bilo takrat. Hodili smo peš. V zimskih mesecih, ko je zapadlo veliko snega, smo ga morali gaziti. Vstala sem že pred četrto uro zjutraj, samo da sem bila do šestih gotovo na delovnem mestu. — Včasih sem bila vsa premočena, vendar se tudi teh dni rada spominjam. Kasneje, ko sem bila poročena in sem morala skrbeti za štiri otroke, velikokrat vso noč nisem zatisnila očesa, ker podnevi ni bilo časa za opravljanje gospodinjanskega dela.«

»Ali ste se pri svojem dolgoletnem delu kdaj ponesrečili?« smo jo še povprašali.

»Ko sem nekemu delavcu pomagala pri stroju, mi je valj zmečkal prst na roki. — Prepričana, da se bo rana kar čez noč pozdravila, nisem odšla k zdravniku. Roka

pa je vedno bolj otekala in postala je povsem modra. Ni bilo izhoda, morala sem v Ljubljano na zdravniški pregled. Tam so mi hoteli roko odrezati. K sreči tega nika-

Francka Ster

kor nisem dopustila in gletale, imela sem prav, obdržala sem roko, roko, ki mi je kljub 25-letnem zdravljenju, pridno služila pri delu.«

»Prav gotovo ste razen te-žav, doživeli tudi mnogo prijetnega. Ali so vam kakih veselih trenutki še posebno ostali v spominu?«

»Veste, jaz na vse hudo kar hitro pozabim. Vedno pa se spominjam dni, ko smo se s svojimi sodelavkami po delovnih urah zbrale v prijetni družbi, pokramljale, zapele in se včasih tudi zavrtele.«

Francka Ster je danes najstarejši vašan v Sp. Dupljah. Ko smo z njo kramljali, tega kar nismo mogli verjeti. Toliko svežine in volje je v njej. »Bilo je lepo. Vsako noč, ko ne morem spati, premišlujem na leta, ki sem jih preživela v sedanjih BPT v Trziču. In še to napišite,« nam je dejala, »da bi še danes rada stala za strojem in delala tisto, kar mi je bilo vedno v največje veselje.«

ZACASNA ZAMENJAVA

Skofja Loka — Vrta na Trati in v Skofji Loki poslužeta ozir. sta odprta tudi sedaj, med šolskimi počitnicami. Vzgojiteljice, ki so redno nameščene v teh dveh ustanovah, pa so v tem času zamenjale učiteljske oziroma študentke Vzgojiteljske šole iz Ljubljane.

POUČNI FILMI

Tržič — V Trziču so v tem tednu predvajali filme propagandnega značaja v zvezi z akcijo motornih vozil. V kinodvorani so si Tržičani lahko brezplačno ogledali poučne prometne filme: »Posledovih nevidnih obvar«, »Poslednji tovorski«, »Neprevidežni ceste« in »Naslednji boš ti«.

Prevezem strokovnih šol

Jesenice — Delavski svet Zelezarne Jesenice je sprejel na zadnji seji sklep o prevzemu vseh strokovnih šol na Jesenicah v sklop podjetja, kakor to predvideva resolucija o reorganizaciji strokovnih šol, ki jo je sprejela Zvezna ljudska skupščina. S prihodnjim letom bodo delovale v sklopu Šolskega centra Zelezarne Jesenice Metalurška industrijska šola in Tehniška srednja šola, kakor tudi internat ter predvidena tehniška

šola na Jesenicah. Razumljivo, bodo delovale v sklopu Šolskega centra tudi vse šole za odrasle pri rednih strokovnih šolah. S tem sklepom je pokazala Zelezarna Jesenice pravilno gledišče na izobraževanje kadra za potrebe podjetja.

60 let PGD

Gorenja vas — Minulo nedeljo je Prostovoljno gasilsko društvo v Gorenji vasi nad Skofjo Loko slavilo 60-letnico svojega delovanja. Njihove slovesnosti se je udeležilo veliko število domačinov, članov PGD iz tamkajšnje okolice, številni predstavniki Okrajne gasilske zveze in pred-

PREGLED DELA V PRVEM POLLETJU Kropa

V četrtek, 25. avgusta, bo v tovarni vijakov Plamen v Kropi polletna sindikalna konferenca. Celotni kolektiv bo razpravljal o proizvodnji in doseženih uspehih v prvem polletju. Govorili bodo tudi o pripravah na V. kongres sindikata kovinskih delavcev Jugoslavije, ki bo jeseni v Beogradu in izvolili delegate za sektorsko konferenco, ki bo 22. septembra v Sindikalnem domu v Kropi za sindikalne podružnice Plamen — Kropa, UKO — Kropa, Okovje — Kamna gorica, Elektro — Kranj, Elektro — Moste — TIO — Lesce, Elektro — Zirovnica in Savske elektrarne Kranj.

OBRATNA MENZA V OLJARICI

Brifot — Pred dnevi so v tovarni olja, »Oljarica«, v Brifotu odprli tovarniško menzo. Uredili so dosej skoraj neuporabne prostore. Kuhinjo so opremili z modernimi gospodinjstvi, ki so lepo opremljena je tudi jedilnica, ki lahko naenkrat sprejme polovico članov kolektiva. Razen teh prostorov so zgradili tudi lepo sejno dvorano s knjižnico in čitalnico. —an

VSE BO PRIPRAVLJENO Skofja Loka

V tem kraju že dalj časa preurejajo prostore za tamkajšnje oljarje. Do konca tega meseca bodo pobelili in popleskali osnovno šolo, tako da bo povsem pripravljena za pričetek novega šolskega leta. Tudi novo Vajeniško šolo za razne stroke dokončujejo in bo jeseni že služila svojem namenu. Prav tako stoji pod novo streho poslopje Dijaškega doma in upajo, da bo do konca septembra stavba že v celoti uporabna.

Lahek zaslužek se maščuje

Precej stolpcev v časopisih so že napolnili dejanja, ki so jih storili ljudje, ki jim ni do dela in ki bi si radi zaslužili denar na lahek način. Pri vsem tem si naša družba prizadeva, da bi take nezdrave pojave odpravila. Zato naj nam bo nekaj zgodbe pričala, kako so nekateri krenili na stranpota, ker so jih zamikali tuji predmeti, denar, živila...

Denar, denar...

Zgodilo se je 8. avgusta. Ta dan je neka obrtnica iz okolice Kranja nameravala odnesti denar na davčno upravo pri ObLO, da bi plačala davke. Imela ga je spravljene v omari za obleko. Z namenom, da bo denar odnesla na davčno upravo, ga je iz omare ta dan spravila v predal mize v kuhinji. Bilo ga je 50.000 do 60.000 din, in sicer v bankovcih po 5000 dinarjev.

Istega dne okoli 8. ure se je oglašila pri tej obrtnici v kuhinji neka ciganka, v rokah pa je imela otroka. Ko je vstopila, je prosila za staro obleko. Ker se je otrok ženaki zasmilil, se je odločila, da mu da staro jopico, ki jo je imela med umazanim perilom v drugi sobi. Pri iskanju jopice se je zadržala kakih 5 minut. Potem jo je izročila ciganki, ta pa je v njo zavila otroka in odšla.

POPRAVLJAMO DEŽNIKE. A V RESNICI...

In še ena zanimiva. Konec novembra lani je prišla v Kranj petčlanska družina, ki je imela obrtno dovoljenje za popravilne dejavnosti. Dvajset dni je ta družina hodila od hiše do hiše, in sicer iz Bohinja proti Podbrdu in preko Zeleznikov v Kranj. Sveda so med popljo spraševali prebivalce po popravilu dežnikov, kar pa ni bil njihov glavni namen. V dvajsetih dneh so nakradili za približno vrednosti 40.000 dinarjev. Zanimivo je pri tem to, da so se klatili po najbolj zakonitih vaseh Gorenjske, s točno računico, saj jih ne bodo prijavili, ker so tako in tako preveč oddaljeni od najbližje postaje Ljudske milice. Vendar so jim kljub temu varnostni organi kmalu prekrizali vse račune.

4 TEPIHI ZA 3 VRECE OBLEKE

Kaj nam pove naslednja zgodba o prodajalcih tepihov? V Kranju so se pojavile 4 družine, ki so skupno šteje 14 članov. Imele so štiri tepihe v skupni velikosti 6 kvadratnih metrov. Trgovina je kar lepo cvetela. V enem dnevu so si ti »strokovnjaki« nabrali kar tri vreče oblek in še celo nekrojeno blago. Toda pri tem so imeli še vse štiri tepihe. Res, to se je izplačalo. — Omenjeni štirje tepihi so bili takoj oguljeni, kot bi bili stari nekaj let, ne pa novi, kot so jih oni kot dobri »trgovci« ponujali ljudem.

IN SE EPILOG

Ljudje so nasledili takim »dobrodružim« obiskovalcem, trgovcem in raznim obrtnikom, ki so jim bili tepihi in popravila dežnikov le krinka za druga umazana dejanja. Upamo, da bodo ti primeri vsem v poduk, da ne bodo več nasledili podobnim kupčijam in da bodo, če bi opazili take skupine ljudi, na njih opozorili pristojne organe.

V Trziču je v neposredni bližini tovarne Peko zraslo novo, lepo urejeno poslopje. V njem si bodo Tržičani lahko nabavili mleko in kruh, poleg pa so postavili še veliko tehnično. V kratkem bodo uredili tudi okolje s cvetjem in zelenjem

MI SMO MLADI PIONIRJI

Na Zlatem polju nastajajo nova igrišča - Pionirska delovna brigada s 44 pionirji

Takole delajo pionirji na Zlatem Polju

«Na Zlatem polju pionirji gradijo športna igrišča,» so mi privedovali. Res, to ni vsakdanja stvar. Pionirji so šli na taborjenje, pionirji so obiskali ta ali oni kraj, pionirji so tekmovali, o takih stvareh smo že pisali, a o pionirjih, ki bi v počitnicah zagrabili za krampe, lopate in samokolnice, le redkokdaj kaj slišimo. No in prav zato sem se namenila, da jih obiščem. Nisem vedela, kje delajo, a veseli živčavi mi je izdal njihovo delovnišče za velikimi kupi zemlje. Pionirji na Zlatem polju so ustanovili pravo pionirsko delovno brigado s komandirjem in komisariji, ki vodijo delovne dnevnike. 17-letni komandir Boris je že mladinec in je prav tako, kot se spodobi za komandanta, po pridnosti za vzgled vsem brigadirjem. Ponaša se z največjim številom opravljenih ur na igrišču. Povedal nam je, da ima pionirska delovna brigada ime po Borisu Kidriču in je sestavljena iz 44 brigadirjev-pionirjev, ki so se obvezali, da bodo delali od 16. julija do konca počitnic po 6 ur dnevno. Brigada je razdeljena na tri čete, ki jih vodijo komisariji. Komandant je komisarje

Srečka, Marijo in Mirota zelo pohvalil, prav tako pa je povedal same pohvalne stvari tudi o ostalih brigadirjih. Sedaj gradijo dve igrišči za predšolske otroke in športno igrišče za košarko,

odbojko in mali roket. Igrišče bo imelo tudi tekalno stezo, pozimi pa bo služilo kot drsalisče. Pri graditvi jim pomagajo tudi odrasli prebivalci blokov na Zlatem polju in cicibančki. Naj-

Velik plaz že dve leti ogroža cesto Tržič-Begunje

Ze pred dvema letoma se je ob cesti Begunje-Tržič pri Slatni nad Begunjami odtrgal plaz ilovice, ki se še do danes ni ustavil. V primerjavi s tržiškim plazom je ta precej večji, vendar mu ni bila posvečena tolikšna pozornost, ker ne ogroža stanovanjskih hiš (razen ene). Pač pa se je zemlja ob vsakem nalivu grmadila na cesto, ki je bila zato v letošnjem tako deževnem poletju, pogosto neprehodna. Letošnji spomlad je Vodna skupnost Kranj pričela z drenažnimi deli, da bi odvedla vodo, ki po-

vzroča plaz, nad cesto drugam. 20 delavcev pod tehničnim vodstvom ing. Ahačiča, ki je tudi izdelal projekt za ta dela, se že nekaj mesecev trudi, da bi z ustavitvijo okoli 3000 kub. metrov zemlje, vendar jim to še ni v celoti uspelo. Stroški so do sedaj narasli že na 5 milijonov dinarjev. Čeprav so ta dela namenjena stabilizaciji in modernizaciji ceste, jih uprava za ceste pri OLO Kranj finančno ni podprla in jih finansira le Vodna skupnost Kranj. Cesta je sedaj prehodna.

Delavci pri zidanju podpornikov. Dela za odvajanje vode se vršijo višje na pobočju. Povsem na levi je vidna ogrožena hiša

10-LETNICA DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA
Kropa - V tovarni vijakov «Plamen» v Kropi bodo konec avgusta praznovali 10-letnico samoupravljanja. 27. avgusta ob 15. uri bodo imeli slavnostno sejo delavskega sveta, na katero bodo razen dosedanjih članov DS in UO povabili tudi člane delavskega sveta, ki je sprejel podjetje v upravljanje 31. avgusta 1950. leta.

O delu zavoda za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela

Dobro organizacijo in č mveč znanja v naša podjetja

Pred dvema letoma je bil v Kranju ustanovljen Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela. Njegovo ustanovitev so narekovale potrebe gospodarskih organizacij. Le-te pogosto potrebujejo strokovno pomoč, da lahko uspešno rešujejo svoje probleme kot so: organizacija, razdeljevanje osebnih dohodkov, kadrovska in socialna politika in slineno.

Na pobudo OSS je Zavod že v prvem letu anketiral delavce v gorenjskih industrijskih podjetjih in na osnovi odgovorov pomagal pri odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti. Sodeloval je pri ustanavljanju kadrovskih oddelkov in izobraževalnih služb, pri ustanavljanju tovarniških časopisov, pri uvajanju boljše načina nagrajevanja, pri izobraževanju vodilnih oseb itd. Ze v prvem letu obstoja so izvedli široko akcijo izobraževanja sindikalnih funkcionarjev vseh podružnic v kranjskem okraju, ki je močno pripomogla h krepitvi dela.

Druga množična izobraževalna akcija je bila izobraževanje mojstrov, ki je imela namen vodilnim osebam dopolniti znanje o delu z ljudmi in organizacijsko znanje. Poleg izobraževanja je Zavod začel tudi z avtomatičnim raziskovalnim delom, ki je postalo osnova pri sestavljanju programov seminarjev.

V drugem letu obstoja je Zavod začelo delo nadaljeval in že izdelal standardne programe za seminarje ter pričel z izobraževanjem kadrov z najrazličnejših področij: od tehničnega področja pa vse do članov organov upravljanja v tovarnah. Zaradi pomanjkanja strokovno usposobljenih uslužbencev je Zavod septembra 1959 osnoval kadrovsko-socialno šolo. V tem letu se je začela preorientacija Zavoda od neposrednega izobraževalnega dela k dajanju pomoči gospodar-

Gospodarske vesti

Skoraj 650.000 obmejnih prehodov v juliju na Tržaškem. Mednarodni promet na obmejnih blokih na Tržaškem je bil v juliju letos rekord, saj je s potnimi listi prekoračilo mejo 198.581 oseb. Na prvem mestu so bili Nemci s 33.500 prehodi, zatem Italijani z 31.000 prehodi in Jugoslovani s 24.500 prehodi. Promet s potnimi listi se je povečal v primeri z junijem za 80.000 prehodov. Promet s propustnicami pa je dosegel 444.618 prehodov in je bil približno na isti višini kakor v juniju. Največji promet je bil, kakor navadno pri Skofijah, kjer je prešlo mejo 224 tisoč 200 oseb.

STAVKA IN BOJI

Če zapišemo, da so delavci v BPT dvakrat stavkali - prvič 1919. leta in drugič 1936. leta smo omenili le del njihovega boja. Do stavke nikdar ni prišlo zaradi ugodnega položaja delavcev, temveč zaradi izkoriščanja delavca po kapitalistu in kratenju pravic, kar pa zmeraj vzbujata revolucionarnost. In prav zaradi tega je delavstvo BPT še 1919. leta stavkalo. Prvi poskus je v takratnem času propadel. Zato pa je bil uspeh, vsaj moralni, toliko večji po drugi stavki 1936. leta.

Pred tem je komanditna družba v tovarno investirala znatna sredstva (modernizacija pripraviljalnice, škrobilnice in sukalnice), dobila je nove načine za apretiranje in barvanje. Vse to so narekovale konkurenčne razmere v takratni tekstilni industriji in potrebe trga. Toda vse je imelo za posledico slabši položaj delavca. Le-ti so zato leta 1935 predložili komanditni družbi osnutek kolektivne pogodbe o vodstvu podjetja. Poskus je ostal brez uspeha, zato so delavci zagrozili s stavko, do katere pa je tudi prišlo avgusta 1936. leta, ko je bila splošna stavka tekstilnih delavcev Slovenije. Trenutno je stavka propadla - nad 1000 delavcev je bilo odpuščenih! Svetla stran stavke za delavca pa se je pokazala še isto leto 23. septembra. Podpisana je bila kolektivna pogodba o vodstvu tovarne, številni delavci pa so bili že pred tem spet zaposleni (razen organizatorjev stavke).

Posebno poglavje v zgodovini BPT je NOV in leta po osvoboditvi.

S prihodom okupatorja je bilo v tovarni zaposlenih 1163 delavcev, od tega 688 žena. Ze avgusta 1941, pa je moralo 300 delavcev na cesto (247 žena), 26 zaposlenih je gestapo aretiral, pripravljena pa je bila tudi dolga lista imen za izselitev. V BPT so začeli proizvajati izdelke izključno za potrebe nemške vojske. To pa so izkoristili tudi številni zaposleni in nosili razen material iz tovarne v partizane. Odnajanje materiala pa se je stopnjevalo 1943. leta, ko je okupator začel s široko mobilizacijo tudi pri nas in je odšlo iz BPT več kot sto zaposlenih v partizane. Organizacija naprednih de-

lavcev pa se je takrat okrepila tudi v tovarni.

NAJLEPŠE DARILLO

9. julija 1945 so delavci odvezli nekdanji komanditni družbi vse premoženje, čeprav so nekateri v Tržiču, še vedno čakali, da dobijo tovarno spet v roke. Toda izkoriščanja je bilo dovolj! Delavci, ki so se po večini spet zbrali pri starih strojih, razen 50, ki so padli kot borci ali talci za osvoboditev, so že v letih 1945. in 1946. obnovili obratovanje tovarne. 1948. leta je bilo zaposlenih že 1576 delavcev. Vrstila so se novatorstva, udarništva in racionalizatorstva. Proizvodnja se je nenehno večala.

3. septembra 1950 zgodovinski dogodek - delavci so prevzeli podjetje v upravljanje! Uspehi v proizvodnji in skrbi za človeka - delavca se se vrstijo iz leta v leto, iz dneva v dan. Medtem ko je znašala letna proizvodnja 1946. leta 2845 ton preje in 6.253.000 tekočih metrov tkanin, je znašala lani že 3041 ton preje in 10.246.000 m tkanin. Ko bo zaključena rekonstrukcija, pa bodo številke še dvakratnejše, čeprav bo ostalo isto število zaposlenih kot danes - 1600. Ob tem visokem jubileju sj res nihče izmed članov delovnega kolektiva ne more zaželeti lepšega darila.

B. Fajon

Tričetr stoletja

BPT iz Tržiča najstarejša tekstilna tovarna v Sloveniji - Prva stavka leta 1919 - Konec 19. stoletja velik požar

Te dni delovni kolektiv Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču slavi jubilej - 75-letnico obstoja tovarne. Osrednja proslava bo danes. Na njej se bodo zbrali vsi, ki so kdajkoli delali v tovarni, poslovni prijatelji in številni gostje. Skupno se bodo predvsem spomnili 59 padlih borcev in talcev, članov njihovega kolektiva, ki so v času NOV žrtvovali življenja, da delovni kolektiv lahko danes praznuje pomemben jubilej kot lastnik tovarne in hkrati tudi 10-letnico delavskega upravljanja.

Tekstilna industrija je za Tržič značilna že več 100 let. Tamkajšnji prebivalci so že od nekdaj pridelovali lan in redili ovce ter si tako ustvarjali surovine za domačo predelavo v tkanine. Pred približno 100 leti, pa so bili za tiste čase v Tržiču že tudi kar veliki proizvajalci tekstila. Od takrat dalje je bila vse večja borba, kdo bo ustanovitelj in lastnik prve tekstilne tovarne v Tržiču. Boj je bil končan 19. januarja 1885. leta. Takrat je bogato imetje Tržičanov odkupil priseljenj Glanzmann v družbi z

Wachterjem (pogodba je bila podpisana med njima in kranjsko industrijsko družbo). Obema kupcema so se kmalu z deleži pridružili še nekateri kapitalisti, ki so skupno tvorili komanditno družbo. Le-ta je hkrati z zemljiščem kupila tudi vodne pravice, naziv njihove tovarne pa je bil že od vsega začetka Bombažne predilnice in tkalnice, seveda vse do konca I. svetovne vojne v nemškem jeziku.

OD 8212 DO 43.300 VRETEN

Ze ob ustanovitvi so v Avstro-ogorski uvrščali BPT; prvo tekstilno tovarno na slovenskem in drugo v Jugoslaviji (eno leto starejša je v Dugi Resi) med večjo industrijo z nad 100 delavci, ki so delali na 160 statvah in 8212 vretenih.

Velik požar je kmalu po ustanovitvi (23. maja 1891) pripeljal komanditno družbo pred izbiro - ali naj BPT še obstoja ali ne. Odločila pa se je za prvo. - Povsem pogorela predilnica je bila med 1893. in 1894. letom obnovljena, prav tako pa tudi po-

gorelo skladišče bombaža. Vsi obrati so bili opremljeni s takrat najmodernejšimi stroji, od katerih so mnogi še danes v pogonu. Hkrati z obnovitvijo so povečali tudi število strojev: vreten je ošlo nad 1500, statjev pa 80. Zato je bila potrebna tudi nova pogonska moč. Spet je bil boj za vodne pravice, ki je bil končan 1897. leta. Komanditna družba se je 1902. leta lotila gradnje lastne hidrocentrale, ki je bila končana v dveh letih (kasneje so bile zgrajene še 3 hidrocentrale).

V prvih letih 20. stoletja se je BPT spet močno razširila, 1928. leta je bilo zaposlenih že nad 1000 delavcev (1014 statev).

Z osvoboditvijo je bilo v BPT že 20.784 vreten (v pogonu je polovica) in 624 statev (okoli 350 v pogonu). Te številke pa se do danes niso bistveno spremenile, toda tako bo ostalo le do 1969. leta. Takrat bo delovni kolektiv končal z letos začeto rekonstrukcijo in bo upravljal s 43.300 vreteni ter 1200 avtomatskimi statvami.

Vzporedno s povečanjem proizvodnje in delovne storilnosti se v BPT nenehno izboljšujejo tudi življenjske razmere delavcev. - Čisti prejemki delavcev so se v zadnjih štirih letih podvojili, in sieer od skupnih 154 milijonov v 1956. letu na 312 milijonov din lani. Za svoje delavce so zgradili tudi lepe stanovanjske bloke v Bistrici, ob Cankarjevi cesti, na Ravnah in drugod. Na sliki: stanovanjski blok na Balosu, kjer se stanovaleci, veliki in mali, zelo udobno počutijo.

Obveščevalec

mali oglasi

MALI OGLASI
Vespa, odlično, 150 ccm M 58, prodam. Ponudbe oddati v oglasni oddelek pod -260- 3121
Prodajno motorno kolo Galeb s prevoženimi 25000 km. Potočnik Janko, Rakovica 12, Besnica 3145
Prodajam 2 novi (žimnati) žimari za postelje. Zasavska cesta št. 22, Orehek, Kranj 3150
Prodajam 15 tednov brejo belo svinjo. Breg ob Savi 9, Kranj 3159
Prodajam motorno kolo Zündapp 250 ccm za 65.000. Hrastje 36, Senčur 3160
Prodajam kravo 9 mesecev brejo ali s telščikom. Zg. Brniki 35, Cerklje 3142
Prodajam novo kuhinjsko stensko omaro in dve posteljini mreži. Senčur 241 3161
Prodajam suhe smrekove letve 30 x 50 mm in 50 x 80 mm. Siražiška 4, Kranj 3162
Prodajam 3 mlade plemenske krave. Kupim sladko seno. Mesec, Gorče 15, Golnik 3163
Prodajam vzdoljiv desni štedilnik. Sifrar Franc, Zabnica 55 3164
Prodajam spalnico furnirano in velik lep divan. Orehek, Zasavska cesta 23, Kranj 3165
Prodajam letve za streho. Škofjeloška 42, Kranj 3166
Prodajam posestvo ali pa samo stanovanjsko hišo 10 minut od postaje Otoče. Naslov v oglasnem oddelku 3167
Prodajam hišo v okolici Naklega ali dam v najem, proti takojšnjemu plačilu. Naslov v oglasnem oddelku 3168
Prodajam motor NSU Prima 175 ccm v odličnem stanju. Srečko Logar, Druolova 38, Kranj 3169
Prodajam gajbice, lesene, večje količino. Naslov v oglasnem oddelku 3170
Ugodno prodajam motorno kolo DKW 175 ccm, tip 1954. Križ 47, Komendo 3171
Prodajam avto Opel Olimpio, generalno popravljeno, dobro ohranjeno. Poizve se pri Močnik Marjanu, Britof 12, Kranj 3172
Prodajam odlični moped "Colibri" na zaganjač, malo rabljen in zelo dobro opremljen. Urejen za vožnjo 2 oseb. Ima originalni

vetrobran. Naslov v oglasnem oddelku 3184
Moped in lovsko puško Hamerles ugodno prodam. Interesenti naj se oglasio na Šempeterski cesti 42, Stražišče 3185
Kuhinjsko kredenco, trodelno, ugodno prodam. Elektromotor 10 konjskih sil, starejši tip, prodam za 25.000 din. - Jedilnico, črno, hrastovo, politirano, poceni prodam. Naslov v ogl. oddelku. 3186
KUPIM
Kupim betonsko železo 8 in 10 mm. Vidic, Podbrezje 46 - Duplje 3173
Kupim eno- ali dvostanovanjsko hišico v okolici Kranja. - Olga Vanič, Kovačičeva, Kranj 3133
Opel Olympio 1952 ali Fiat 1100 kupim. Ponudbe oddati v oglasni oddelek pod »Dobro ohranjena«. 3132
Enodružinsko hišo ali družinsko stanovanje kupim v Kranju - najraje Primskovo. Ponudbe z opisom poslati v oglasni oddelek pod »Vseljivo, plačam takoj«. 3137
IZGUBLJENO
Dne 17. avgusta sem izgubil v Kranju ključ od avtomobila Fiat. Najditelja prosim, naj mi sporoči svoj naslov na: Janko Kemperle, Zelezniki. Sledi nagrada 3174
Rezervno kolo od Lambrette D 150 ccm sem izgubil od Lipnice proti Podnartu preko Korošja do Tržiča dne 29. julija 1960. Poštenega najditelja prosim, naj mi ga proti nagradi vrne. Koroška 16, Tržič 3175
Poštenega najditelja v ponedeljek izgubljen traktorske rezervne gume na relaciji Hrastje - Labore in Hrastje - Lahovče - Cerklje, prosimo, da jo proti nagradi vrne: Kmetijskemu posestvu Hrastje 3176
RAZNO
Kietar - kvalificiran z nekaj let prakse ali priučen kietar z večletno prakso dobi takojšnjo zaposlitev pri trg. gostin. podjetju Delikatesa Kranj. Pismene ponudbe poslati na upravo podjetja 3156
Moško jopico, izpadlo kolesarju proti Kranju, hrani: Kristan, Zl. polje 11, Kranj 3177
Prekljujem mesečno vozovnico - Radovljica - Kranj na ime Toman Janež, Gorenjska c. 43, Radovljica 3178

»Gorenjski tisk«, Kranj sprejme v službo več snazlik takoj ali pozneje. Ponudbe oddati na tajništvo podjetja
Uslužbenca za vsa administrativna dela sprejememo takoj ali po dogovoru. Prijave pošljite na naslov: Mlekarska šola, Kranj 3197
Natakarico in kuharico polkvalificirano ali kvalificirano sprejme takoj ali pozneje gostinsko podjetje v Kranju. Naslov v ogl. oddelku 3180
Iščem sobo v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3181
Našla sem žensko jopico. - C. JLA 44, Kranj 3182
Iščem prazno sobo ali opremljeno v okolici Kranja. Ječimovič Ljubo, Zl. polje 3, Kranj 3183
Trgovsko podjetje »Bistra« - Kranj-Stražišče sprejme vajenca (vajenka) za poslovalnico v Zabnici.
Dvosobno komfortno stanovanje v Ljubljani menjam za enako v Kranju. Ponudbe z opisom poslati v oglasni oddelek pod »September 1960«. 3188
Mož in žena brez otrok iščeta sobo in to v Kranju ali bližnji okolici. Plačam mesečno 3000 din. Naslov v ogl. oddelku. 3189
Dr. Karli Grebenšek in dr. Rainerjevi ter vsemu strežnemu osebju otoškega oddelka se iskreno zahvaljujem za uspešno operacijo, za vso nego in požrtvovalnost. - Perčičeva. 3190
Prekljujuva in obžaljuva svoje izjave, izrečene dne 11. avgusta 1960, o poslovanju hotela Pošta na Jesenicah, ker sva se prepirala, da te najine izjave nimajo nobene podlage in se direktno zahvaljujem, da je ostala kazensko tožba. - Vodnov Pavel in Rekar Peregrin, uslužbenca Avtoservisa na Jesenicah.

objave

RAZPIS
INDUSTRIJSKA SOLA LITOSTROJ objavlja naknadni vpis za I. letnik v šolskem letu 1960-61 za polica
LIVAR in MODELNI MIZAR
 Prednost imajo kandidati iz Ljubljane in bližnje okolice v starosti od 15 do 17 let. Učenci prejema med šolanjem denarne nagrade v znesku do 6000 din mesečno, kar je odvisno od počila, letnika in učnega uspeha. Vpisovanje se vrši vsak delavnik od 8 do 12 ure do vključno 31. avgusta 1960. Vse nadaljnje informacije daje uprava šole. Ljubljana, Djakovičeva 53, telefon 39-011, interna 417.
 Uprava šole

RAZPIS
Vpisovanje v gimnazijo Škofja Loka
 Gimnazija v Škofji Loki bo v naknadnem roku sprejemala prijave učencev za vpis v I. letnik v šolskem letu 1960-61. Kandidati naj predložijo do 28. avgusta 1960 naslednje:
 a) pismeno prijavo, kolkovano s 50 din državnih takse;
 b) rojstni list
 c) zaključno spričevalo o dovršeni osemletni osnovni šoli;
 d) dijaško knjižico;
 e) mnenje šole o sposobnostih in nagnjenjih kandidata, oziroma izjavo mladinske organizacije za one kandidate, ki ne prosijo za vpis neposredno po zaključku osnovne šole.
 O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni z razglasom na oglasni deski Gimnazije, dne 31. avgusta 1960.
 Gimnazija v Škofji Loki

Del. univerza Jesenice razpisuje vpis v večerno Administrativno šolo na Jesenicah.
 Pogoji: Dokončana osemletka oziroma nižja gimnazija. Prednost imajo tisti, ki so že zaposleni v administrativni stroki, pa nimajo potrebne kvalifikacije.

»ZAGA BRITOF«
 Britof pri Kranju
prodajalnik pisalni stroj znamke »Royal«
 Prednost nakupa imajo do 5. septembra 1960, gospodarstveniki, zadruga in družbene organizacije.
 Po tem roku bo stroj naprodaj tudi zasebnikom.

Interesenti naj pošljejo pismene prijave do 1. septembra 1960 na naslov: Delavska univerza Jesenice, Gosposvetska cesta št. 4, kjer bodo dobili tudi vse potrebne informacije.
 Prošnji naj priložijo zadnje šolsko spričevalo in življenjepis. Pričetek pouka bo predvidoma 1. oktobra 1960.
 Delavska univerza Jesenice

Jesenice »Radio«: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film ANASTAZIJA
Jesenice »PLAVZ«: 20. in 21. avgusta angleško sovjetski barvni film POT ZA ANTARKTIKO
Bled: 20. in 21. avgusta ameriški barvni vester film NOČNI PREHOD, 20. avgusta predstave ob 18. in 20.30 uri, 21. avgusta pa ob 19., 15., 18. in 20.30 uri
Ljubno: 21. avgusta francoski barvni film HELENA IN MOŽJE, predstava ob 18. uri
Radovljica: 20. in 21. avgusta jugoslovanski film KOTA 905, 20. avgusta predstava ob 20. uri, 21. avgusta pa ob 16. uri, italijanski franc. angleški film BEATRICA ČENCI, predstave ob 18. in 20. uri.
Kropa: 20. avgusta ameriški barvni film RAZKOŠNA LADJA, 21. avgusta ameriški barvni film OVERLAND PACIFIK
Tržič: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film ZADNJI VAGON
Kranj »STORŽIČ«: 20. avgusta ameriški barvni film RISARKA MODELOV, predstave ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri, premiera ameriškega barvnega filma DAYVI CROCKETT IN GUSARJI, predstava ob 22. uri. 21. avgusta ameriški barvni film AFR'SKI LEV, matineja ob 8.30 uri, ameriški barvni film ULICA FREDERICK ST. 10, predstave ob 10., 13. in 21. uri. ameriški barvni film RISARKA MODELOV, predstave ob 15., 17. in 19. uri
Letni kino »PARTIZAN«: 20. avgusta ameriški barvni film ULICA FREDERICK ST. 10 in 21. avgusta ameriški barvni film DAYVI CROCKETT IN GUSARJI, predstave ob 20. uri
Stražišče »SVOBODA«: 20. in 21. avgusta francoski barvni film ZENA IN NJENA IGRARČKA, 20. avgusta predstave ob 18. in 20. uri, 21. avgusta pa ob 16., 18. in 20. uri, 21. avgusta ameriški barvni film DAYVI CROCKETT IN GUSARJI, predstava ob 14. uri
Naklo: 20. in 21. avgusta ameriški film TRIJE EVINI OBRAZI, 20. avgusta predstava ob 20. uri, 21. avgusta pa ob 17. in 20. uri
Cerklje »KRVAVEC«: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film VELIKA BIKOBORBA, 20. avgusta predstava ob 20. uri, 21. avgusta pa ob 17. in 19.30 uri
Škofja Loka: 20. in 21. avgusta angleški film KER VETER NE ZNA BRATI, 20. avgusta predstava ob 20.30 uri, 21. avgusta pa ob 18. in 20.30 uri
Poljane »SORA«: 20. in 21. avgusta švedski ljubavni film NASMEH POLETNE NOČI
Zelezniki »OBZORJE«: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film PREKINJENA MELODIJA
Kamnik: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film VICTA, 20. avgusta predstava ob 20. uri, 21. avgusta pa ob 17. in 20. uri
Dupleca: 20. in 21. avgusta ameriški barvni film DOBRO JUTRO G. DOW, 20. avgusta predstava ob 20. uri, 21. avgusta pa ob 16., 18. in 20. uri.

tržni pregled
 v Kranju
 Fižol 90 din, moka ajdova 75 do 80 din, ješprenj 120 din, kaša 80 do 90 din, krma za kokoši 15 do 40 din, proso 49 din, krhlji 50 din, lisičke 30 din za liter, korenček 30 do 49 din, sir akuta 120 din, surovo maslo 480 do 530 din, čebula 50 din, krompir 17 do 20 din, sladko zelje 25 do 30 din, solata 70 do 80 din, grah v stročju 60 din, pesa 35 din, zelena paprika 70 din, jabolka 40 do 50 din, hruške 60 do 100 din, cvetača 109 din, paradizniki 50 din, breskve 120 do 130 din, slive 80 do 90 din, fižol v stročju 50 do 70 din, kumare 23 din, kumarice 90 din, ohrovt 25 din, jedilne buče 25 din, gobe 180 din, suhe gobe 1600 din za kg smetana 15 din, špinača 20 din za merico, jajca 22 do 24 din, kokoš 570 do 700 din, piščanec 390 do 450 din za kos.

Ste že gledali satelit?

Kranj, 19. avgusta - Ze pred nami zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni opazujejo ta satelit, le-ta preleti poč okrog zemlje približno v 2 urah, vendar s telščno razliko, da so njegovi poleti vsak večer za približno 20 minut hitrejši. Se pravi, da bo nekoč letel po našem nebu okrog 19.35, ob 21.35, ob 23.35 itd. Jutri, v soboto zvečer, pa ga boste lahko videli, če bo jasno, okrog 21.15, ob 23.15 in tako dalje. Satelit poletuje v smeri jugozahod-severovzhod in ga je dokaj lahko opaziti s prostim očesom, čeprav je nekaj manjši in bledejši od večernice, ker se hitro premika med ostalimi zvezdami tako, da preletimo v sredo zvečer, je veliko naših ljudi gledalo hitro premikajočo zvezdo - satelit, ki je letel po nebu približno ob 22.15 uri. Prav tako so ga prebivalci naših krajev lahko opazovali sinoči, in sicer nekaj pred osmo, nekaj pred deseto uro zvečer, pred polnočjo itd. Kakor so objavili v Institutu »Jože Stefan« v Ljubljani, kjer že nekaj dni op

Blejske perspektive

Program izobraževanja so prilagodili potrebam kraja

Na dosedanjih pozitivnih izkušnjah enoletnega dela so vodstva delavskih univerz večinoma že sestavila svoje delovne načrte izobraževalnega dela za prihodnje enoletno obdobje. — Le-ti so sedaj lahko le bolj orientacijskega, okvirnega značaja, saj bo praktično izvajanje delovnega plana prav gotovo terjalo manjše spremembe, dopolnitve in podobno, marsikaj, kar je v sedanjem okvirnem načrtu predvidenega, pa bo morda odpadlo.

Volstvo Delavske univerze na Bledu je lanski izobraževalni načrt z uspehom zaključilo. Na osnovi izdelanih anket, napravljenih v sodelovanju s slušatelji in tečajniki, je bil lanski program izobraževanja primeren in realen. Največje zanimanje je bilo za predavanje poljudno-znanstvenega in družbeno-ekonomskega značaja in pa za tista, na katerih so predavatelji uporabljali različna opazila. Dobra je bila tudi udeležba na tečajih in seminarjih, ki so imeli za slušatelje praktični pomen in so zanje tudi sami prispevali denarna sredstva. To so predvsem tečaj tujih jezikov in seminar za turistične vodiče.

Okvirni načrt Delavske univerze Bled za leto 1960/61 je obsežnejši in bogatejši od lanskega, v njem so upoštevali izkušnje iz preteklega leta. Zameja celo vrsto predavanj, tečajev in seminarjev idejno-političnega značaja, z družbeno-ekonomskega, strokovnega in poljudno-znanstvenega področja. Posebej upošteva potrebe kraja in njegov gostinski turistični značaj. Zategadelj je predviden gospodinjstvo-gostinski tečaj, tečaj za uvajanje v delo pri gostinskih stroki, tečaj za turistične vodiče in podobno. Ta vrsta strokovnega izobraževanja bo še posebej koristna, saj so potrebe po izučnem gostinskem kadru še zmeraj precejšnje. Začetni tečaj za uvajanje v delo v go-

stinski stroki za sobarice, kuharice, za strožno in drugo osebje pa bo lo omogočili zaposlitev domače delovne sile v gostinstvu. Udeležencem teh tečajev bo zagotovljeno sezonsko ali pa tudi stalno delo v gostinskih podjetjih na Bledu.

V ideološko-političnem delu bo v letošnji sezoni začela z delom na novo osnovana politična šola, namenjena vodilnim ljudem v organizacijah in društvi, članom v delavskem in družbenem samoupravljanju, gospodarstvenikom, prosvetnim in zdravstvenim delavcem. Po ukazu na tej šoli se bo predvidoma začel že oktobra. V okviru programa večerne šole je predvidena tudi trimesečna mladinska politična šola in 2-mesečni tečaj za mlade člane ZK.

Novost v letošnjem načrtu DU je predviden seminar za predavatelje te ustanove. To je nedvomno zelo potrebno in koristno, saj se bodo na tem seminarju predavatelji seznanili z osnovnimi problemi obravnavanja snovi s pedagoškega, metodološkega in z drugih vidikov izobraževanja odraslih. Naučili se bodo tudi rokovanja s tehničnimi sredstvi in ponazorili, ki jih bodo kasneje uporabljali pri predavanjih. In končno, predvidena je tudi ustanovitev šole za odrasle, ki bo trajala vse šolsko leto. Ob zaključku bo pripravili z udeleženci razgovor pod naslovom »Vi vprašujete — mi odgovorjamo«. Aktivni predavateljev bo odgovarjal na razna vprašanja iz našega družbenega življenja.

V posebnem ciklusu predavanj se bodo seznanili udeleženci z zgodovino Bleda od nastanka do danes, z arheološkimi, turističnimi, družbeno-gospodarskimi in drugimi posebnostmi kraja.

Težave z repertoarjem

Pred novo gledališko sezono na Jesenicah

V gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah so že začeli s pripravami na sezono 1960-61. Obiščali smo direktorja gledališča Bojana Čebulja, ki nam je nekaj povedal o pretekli sezoni 1959-60 in o prvih pripravah repertoarja za novo sezono.

Minula sezona je bila po mnenju tovariša Čebulja razmeroma uspešna: 105 predstav, od tega 38 gostovanj in okoli 24.000 obiskovalcev. Medtem ko je bil obisk na gostovanjih vedno in povsod zelo dober, je na Jesenicah v zadnjem letu v primerjavi s prejšnjimi sezonami rahlo padel. Kje naj iščemo vzrok? Brez dvoma tudi v repertoarju. Dvoje novjših del s sodobno tematiko sta glavni vzrok za slabši obisk. Ljudje raje segajo po klasičnih delih: Maria Stuart je bila n. pr.

slager sezone; sicer je res, da je bila uprizoritev dobra, toda predstavi zgoraj omenjenih novjših del sta bili boljše, bolj enotni, pa kljub temu zanje ni bilo posebnega zanimanja, ker sta zahtevali od ljudi nekoliko več razmišljanja, morda tudi znanja. In prav izobraževanje publike v tej smeri bi morala biti ena od pomembnih nalog družbenih in političnih organizacij, zlasti pa Delavske univerze, kajti nemogoče je dati stalno koncesijo publiki. Star in izkušen recept — ma-

lo romantike, ljubezni, solz in streljanja, pa je komercialni uspeh dala (to velja tudi za film) zagotovljen, ni prav nič vzgojen; gledališče pa seveda nikakor nima namena samo zabavati, pač pa tudi vzgajati.

Bojan Čebulj meni, da bi razen sistematičnega izobraževanja veliko koristilo tudi tesnejši stik z gledalci, pogovori o vsebini dela, ki ga predvajajo in ki je morda nekoliko težje razumljivo. Letos pred sezono nameravajo organizirati nekaj takih pogovorov, kjer bi od ljudi vedeli tudi želje in zahteve in potem repertoar skušali temu prilagoditi. Zato repertoar tudi še ni točno določen, pač pa le

okvirno: predvidevajo 7 premier za odrasle in 3 mladinske premiere, ki jih bo naštudiral lani ustanovljen mladinski oder. Sploh bodo letos dali precejšen poudarek mladinskemu gledališču, ker bo spomladi 1961 verjetno republiška revija mladinskih odrov, morda celo na Jesenicah. Tovariš Čebulj meni, da se bo z mladino dalo delati: zanimanje je veliko (doslej je že okoli 100 prijav), težko pa bo zdaj z izzivi.

Osnutek letošnjega repertoarja sega od kvalitetnih klasičnih del (Shakespeare: Sen kresne noči) preko že na drugih odrih preizkušnih del tuje sodobne dramske literature do naših domačih novitet, kot n. pr. delo Tržičana Ivana Tavčarja »Pekel je vendar peklo«. Kot smo zapisali že zgoraj, repertoar še ni fiksno določen, odvisen pa je tudi od sposobnosti obstoječega igralskega ansambla in v veliki meri od finančnih možnosti, ki marsikdaj narekujejo, da se je treba eni ali drugi stvari, ki bi bila primerne za občinstvo, odreči.

Tržiška gledališka dejavnost v letošnji sezoni

Kljub težavam izboljšanje stanja

Mislim, da ne bomo pretiravali, če rāčemo, da je v zadnjim letu, po treh letih velikega kulturnega mrtvila, v kulturno-prosvetnem življenju tržiške občine zaspihal svež, mladosten veter. Zadnji občni zbor občinskega sveta Svoboda in prosvetnih društev je bil prelomnica v pritegovanju mladine za aktivno delo v njihovih društvi. Tedaj so namreč precizno usogotovili, da si ne smejo obetati kdo ve kakšnih uspehov v kulturno-prosvetnem življenju, če bodo zanemarjali vključevanje mladine v aktivno društveno življenje. Pomen takratnega razgovora o nujnosti dela z mladimi ljudmi je bil tudi v tem, da so si dejansko razdelili delo in prevzeli najrazličnejše dolžnosti.

Naj danes pogledamo kakšne naloge so si postavili v okviru dramske družine in kaj tudi izpolnili.

Sestavili so repertoar in načrt za prihodnjo sezono, in sicer 4 dramska dela. Dvoje od teh del

so že uprizorili: Godrich-Hackettov Dnevnik Ane Frank in Pugettove Srečne dneve. Izven programa so s pritegnitvijo šolske mladine uspešno postavili na oder pravilčno igro Bajka o slavicu. Kljub oviram in težavam, ki jih tarejo, pa bodo še v tem letu izpolnili nalogo in naštudirali še Vojaka Tanako in pravilčno igro Sneguljica.

Dejali smo kljub težavam. Res je, da so le-te nujni spremeljevalec vsakogar, ki stopa v življenje brez pravih izkušenj in marsikje tudi brez pravih po-

ki je zelo majhen, nimajo potrebnih tehničnih naprav.

Močna volja pa Tržičanom ne da, da bi odnehali. To celo sedaj, v poletnih mesecih, ko so povsod drugje gledališka vrata zaprta.

Pred dnevi so se predstavili s Pugettovimi Srečnimi dnevi. Predstavo, pod vodstvom režiserja Dolfa Anderleta, ki se vsako leto samo med počitnicami mudri na svojem domu v Tržiču, so naštudirali v 18 dneh. Premiero so si gledalci kljub deževnemu vremenu ogledali v velikem

Prizor iz prvega dejanja Pugettovih Srečnih dni v tržiški uprizoritvi

gojev. Vendar v Tržiču nimajo številu in ob zaključku nastopniti najosnovnejših pogojev za delo. Potrebovali bi nekoga, ki bi znal voditi njihovo delo in razumeti njihova hotenja. Ko pa se jim posreči dobiti kako strokovno moč, nastopijo težave drugje. Za študij prvih vaj jim je odstopila prostor Glasbena šola ali pa se zberejo v prostorih Bračičeve osnovne šole. Kasneje, ko morajo stopiti na oder pa se šele začne tisto najhujše. Brez lastnih prostorov, so odvisni od gostoljubnosti tržiške kino dvorane. V tej v večernih urah predvajajo filmske predstave, tako da morajo gledališniki čakati do desetih, ko šele lahko postavijo sceno in prično z vajo. Popoldne žal ne morejo priti vsi skupaj, ker so nekateri še po službah, ali pa so kako drugače zaposleni.

Tudi gledališke družine iz drugih krajev težko dobijo v goste, ker na izposojenem odru,

številu in ob zaključku nastopniti najosnovnejših pogojev za delo. Potrebovali bi nekoga, ki bi znal voditi njihovo delo in razumeti njihova hotenja. Ko pa se jim posreči dobiti kako strokovno moč, nastopijo težave drugje. Za študij prvih vaj jim je odstopila prostor Glasbena šola ali pa se zberejo v prostorih Bračičeve osnovne šole. Kasneje, ko morajo stopiti na oder pa se šele začne tisto najhujše. Brez lastnih prostorov, so odvisni od gostoljubnosti tržiške kino dvorane. V tej v večernih urah predvajajo filmske predstave, tako da morajo gledališniki čakati do desetih, ko šele lahko postavijo sceno in prično z vajo. Popoldne žal ne morejo priti vsi skupaj, ker so nekateri še po službah, ali pa so kako drugače zaposleni.

Perspektivni program za prihodnjo sezono bodo sestavili na občnem zboru v sredini oktobra, vendar upajo in pričakujejo, da bodo uredili vse načrte, ki jih imajo v mislih le tedaj, ko bodo dozoreli boljše pogoji kulturno-prosvetne dejavnosti v tržiški občini.

Miča

IVERI

NAPAD NA UGLEDNEGA PISATELJA
Ugledni portugalski pisatelj - 74-letni Aquilino Ribiero, član Akademije znanosti v Lizboni ter član številnih uglednih organizacij in institucij doma in v tujini, je spet predmet žolčnih napadov. Njegov najnovejši roman »Volkovi rjovejo« je dvignil toliko prahu, da ga je celo javni tožilec pozval na zagovor. Ribiero slika v svojem romanu življenje portugalskih kmetov. — Javni tožilec je zahteval zanj zelo visoko kazen — osem let zapora.

Tej odločitvi so sledili številni protesti. Portugalska zveza pisateljev pa je nekako v istem času predlagala Ribiera za kandidata za Nobelovo nagrado.

ROMAN O GORKEM
Ruska pisateljica Olga Dimitrijeva-Fori pripravila gradivo za roman o epiku Oktobrske revolucije, pisatelju Maksimu Gorkem. Omenjena pisateljica uživa velik ugled kot avtor zgodovinskih romanov. Ko je Gorki še živel, je zapisal o njej: »Visoko cenim njeno pisanje, saj je začela s pisanjem pravega zgodovinskega romana, ki ga doslej nismo poznali.«

FTNOGRAFSKA RAZSTAVA V MESTNEM MUZEJU

Kranj, 19. avgusta
Posebna ekipa Mestnega muzeja v Kranju pod vodstvom kustosa za etnografijo Anke Novak je letos konec julija in v začetku avgusta raziskovala materialno ljudsko kulturo v Dovjem in Mojstrani. Plod tega dela je razstava, ki so jo danes dopolnili odprli v zgornjih prostorih muzeja.

Raziskovanje v Dovjem in Mojstrani je bilo zelo uspešno. Velika pridobitev in iznenadenje za ekipo muzeja so bile predvsem številne narodne veznine — 10 zelo lepih peč (peča je najstarejša ženska slovensko pokrivalo). Od ljudske umetnosti moramo razen veznin omeniti še številne rezljane preslice z značilno alpsko ornamentiko in tehniko, ki si jih bo vsak obiskovalec na razstavi z zanimanjem ogledal.

Zanimivo je tudi, da je Dovje še do danes ohranilo domačo platnarstvo. Tu še zdaj sejejo lan, ki so ga drugje pri nas že skoraj popolnoma opustili. Ohran-

njena je tudi še sušilna jama. Na sliki (Foto: Anka Novak) je stara ženica pri trenju lanu, v ozadju pa se vidi del sušilne jame.

A. MEINERT:

Dvojčica

»Saj je oženjen,« je rekla Hortenza.
Albertina je vzrojila: »To je le govornica, ki jo razirajo zavidljivci! Mortimer je prav toliko poročen kakor ti in jaz. Ampak ker je pravi umetnik, velik umetnik, razumeš, si izmisljajo laži, češ da slika abstraktne podobe, ker ne zna risati, da je oženjen. Poznam ga. Ljubim ga. In pojdem z njim na morje.«

»A tvoji starši,« je pripomnila Hortenzija.
»Moji starši! Veseli bodo, da se me znebe in povrh še stalno ponosni.«

»Torej se nameravata poročiti?«
»Hortenza! Najprej trdiš, da je oženjen, nato pa vprašuješ, če se hočeva poročiti! Morda. Morda tudi ne. Zdaj me pa pusti na miru, da zlozim stvari v kovačke, da.«

Ze pripravljane na pot ji je delalo veselje. Albertina je tih pela predse. Bila je srečna. Mortimer, Mortimer, za katerim nore vsa dekleta, ki preživljajo noči v pariških umetniških pivnicah, je njo izbral, njo! Včeraj, ko je v kleti »Pri ibteči svini« počasi iztrkal svojo pipo, je padel njegov pogled nanjo. »Ti, mala, če ti je prav, te vzamem s seboj na morje. Bodi pojutrišnjem ob desetih na Place du Tertre. Moj voz je zelen. In molči! Med dopustom nikakega slikanja za časopise, razumela?«

Starši Oče se bo spet odpeljal v Bretanijo loviti ribe, mama pa na Riviero, da se bo parila na vročini. Osmnaestletna hči sme v Parizu, v drugi polovici dvajsetega stoletja, početi kar hoče. — Albertina je mogla izbirati med povabilom tete Catherine v Normandijo, ali strica Jeroma na Korziko. Lahko pa se tudi s katerimikoli prijatelji odpelje kamorkoli. S katerimikoli prijatelji kamorkoli... Cemu ne s Mortimerjem v neznanost? Albertinino razmišljanje je nenadoma prekinil obisk. Obisk je bila neka ne več mlada gospa; bila je negovana gospa tako vitke postave, z majhnimi gubicami v očesnih koticah in v polletni obleki, ki je bila tako rafinirano enostavna, da je mogla priti le iz prvovrstnega salona.

»Madame,« je rekla Albertina.
»Jaz sem Mortimerjeva sestra,« je rekla gospa.
»Oh,« je rekla Albertina, ker ni vedela, kaj bi rekla. »Kako vam gre?«

»Malo,« dobno. »Dovolite, da sedem?«

»Seveda!« Albertina je vrgla kopalke, ki so ležale na udobnem stolu, v kovaček. »Prosim, tu...« In nato tih: »Nisem vedela, da ima sestro.«

Zakaj Mortimer, ki je v filmu ival neprimagljive junake, slikal abstraktne podobe in pisal verze, ki jih nihče ni razumel, a jih vendar občudoval, ker so bile v njih besede, ki se v družbi nikoli ne uporabljajo, Mortimer, sanjski junak ne neodanem pegazu, je bil tako izviseh nad banalnimi stvarmi, kakor so družina, sestra, meščanstvo!

Gospa se je nasmehnila. »Rad me zamolči. Sva namreč dvojčica in on se rad dela mlajšega, kakor sva v resnici.«

»Oh! Albertina sicer ni bila tako redkobesedna, a se res ni ničesar domislila.
»Prišla sem,« je rekla Mortimerjeva dvojčica in potegnila iz žepa list papirja, »da bi vam dala nekaj navodil za vaš dopust.« In preden je Albertina mogla odgovoriti, je pričela brati: »Pred zajtrkom dobi 100 gramov suhih smokev. Te morate pustiti dvajst ur v kozarcu vode, da se napno. Zaradi njegove prebave, ker ta sicer ne deluje. Tudi vodo mora piti. Pite na to! Sploh sme piti samo vodo. Glede njegove hrane morate biti zelo odločni, nič mastnega. Sicer dobi žolčni napad. Tudi gibati se ne sme preveč. Plavanje, veslanje in karkoli bi hotel storiti, da bi vas očaral, bi moglo biti nevarno zanj. Trebušni pas mora nositi tudi v najhujši vročini — zaradi kile! V majem zelenem kovačku boste našli gumijev grelec, tega dobi v posteljo. Kapljice so proti kolcanju, pilule pa proti glavobolu. Vse sem zložila zraven grelca. Poleg je še nekaj zdravil z navodilom. — Razumete?«

»Da,« je rekla Albertina. »Razumela sem, hvala.«

In brž ko je prijazna dvojčica odšla, je pisala Mortimerju pisemce, da žal ne more z njim. Trenutek jo je imelo, da bi pristavila, kako nima talenta za bolniške sestre, pa je to opustila. Cemu tudi? Telefonično je naročila letalsko karto za Korziko. — Hiša strica Jeroma je stala prav ob morju, dneveno so imeli jagosta in korzijsko vino in bratranca Louisa in Napoleone sicer nista bila tako slavna kot Mortimer, zato pa gotovo nista trpela na zapeki in kili.

Ko je Mortimer dobil pismo, je nagrbnil čelo. Sprva ni prav vedel, od koga je. Kdo je bila Albertina? Oh, gotovo mala deklica, ki jo je bil pozabil. Spomnil se je, bilo je v kleti »Pri ibteči svini«, malo preveč je bil pil. Tem bolj. Pa se je odpeljal, kakor vsako leto, s svojo ženo. Dobra Marijal! Bila je tih, skromna in razumevaliča. Puščala mu je uso prostost. Vedela je, da slavni igralec — slikar — pesnik v Parizu ne more igrati »prisrčnega družinskega življenja«, če si hoče zagotoviti spremstvo mladih oboževalk. Prišla je celo na šegavo misel, da se je izdajala za njegovo sestro, da ga ne bi kompromitirala.

Bil je prijeten, osvetožno dopust. Včasih je šifiral on, včasih Marija. Kadar sta prišla do kakega lepega jezera, sta pustila obleke na vozu in plavala za stavo. S seboj sta imela majhen žotor, taborništa sta na prostem in nekoč sta skoraj povzročila gozdni požar. Najlepše pa je bilo, ko sta prišla do morja. Mortimer je v neki ribiški vasi odkril svetlordeče vino. »To je vino, da bi ga človek vikal,« je rekel in ga pustil polagoma teči po grlu. In potem, ko še ni bil popolnoma pijan, se je izpovedal.

»Vei, draga moja, vsako leto pred dopustom postanem idiotičen in povabim kakšno neumno gos. K sreči se zmeraj ponesreči in potem vidim: najlepše je vendar s teboj!«

Molče mu je stisnila roko. In mislila je na predpise, ki jih je pred leti priiazen zdravnik dal teti Amaliji za petinsedemdesetletnega strica Henrija, tisti dražgoceni kovaček papirja, ki je večno pomagal, da je imela Mortimerja za ves čas dopusta zase.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 21. AVGUSTA, DO SOBOTE, 27. AVGUSTA

NEDELJA, 21. avgusta

- 6.00 Nedeljski jutranji pozdrav
6.30 Reklame
6.40 Prireditve dneva
6.45 Vesele orglice
7.15 Izletnikom na pot
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Mladi pevci - mladim poslušateljem
8.55 Leonora št. 3 - uvertura
9.10 Z glasbo v novi teden
10.00 Še pomnite, tovariši...
10.30 -Škrjanček poje, zvrzoli... - pisan spored slovenskih narodnih
10.50 Radi jih poslušate
11.20 Legenda za violončelo in klavir
11.30 Srebrni trak (reportaža)
12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Za našo vas
13.45 Koncert pri vas doma
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.
15.15 Reklame
15.30 Za prijetno popoldne
16.00 Melodije za vas
17.00 Radijska igra
17.41 Stare angleške napeve igra orkester Sidney Bowman
18.00 Sport in glasba
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.05 Nedeljski razgovor
21.00 Športna poročila
21.10 Fjodor Ivanovič Šaljapin: I. oddaja
22.15 Erwin Lehn z orkestrom Južnonemškega radia
23.10 Koktajl pred polnočjo
23.50 Prijeten počitek

PONEDELJEK, 22. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.10 Domači napevi za dobro jutro
6.30 Reklame
8.05 Vibrafon in hammond orgle
8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
8.35 Europa express
9.00 Zvočni mozaik
10.10 S sprejemnikom na dopust
11.00 Zaključni prizor iz Massenotove opere Don Kihot
11.15 Naš podlistek
11.35 Nekaj skladb Cl. Debussyja
12.00 -Da b'zveglico mela... - slovenske narodne pesmi
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Jože Maček: Kako se borimo z kostrebo in muhičem
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.15 Iz Hrvaškega Zagorja v Dalmacijo
14.00 Glasbene razglednice
14.30 Prireditve dneva
14.35 Danilo Bučar: Belokranjske pisanice
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Skladbe Radovana Gobca poje Mariborski komorni zbor
16.00 Naši popotniki na tujem
16.20 Igra violončelist Oton Bajde
16.40 Parada plošč
17.10 Šoferjem na pot
18.00 Operne melodije
18.40 S knjižnega trga
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Trikrat deset
20.30 Simfonični koncert
22.15 Iz naših studiov
23.10 Patti Page in orkester Pete Rugolo
23.50 Prijeten počitek

TOREK, 23. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.25 Nekaj poskočnih

- za prijeten dan
6.30 Reklame
8.05 Jutranji spored
8.30 Zabavni potpuri
9.00 Poje ženski zbor Svoboda
9.20 Šesta simfonija - Samorastnik -
10.10 Revija italijanskih in jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe
11.12 Plesni orkester Werner Müller
11.30 Oddaja za otroke
12.00 V ritmu polke in valčka
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Marijan Zemljič: Utrjevanje narušenega sveta

- 12.25 Instrumentalni due Charles Demaele
12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Naši pevci poje arije iz italijanskih oper
14.10 Iz zapiskov in priredb Cirila Preglja
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Pojo zabavni zbori
16.00 Listi iz domače književnosti
16.20 Predstavljamo vam znamenite orkestre
17.10 Razgovor z volivci
17.20 Parada plošč
18.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
18.15 Od plesišča do plesišča
18.50 Človek in zdravje
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Poje zbor Brajša Rašan iz Pulja
20.30 Revija zabavnih zvokov
21.00 XII. Olimpijske igre v Rimu
21.30 Iz oper Rossinija in Mozarta
22.15 Majhni zabavni ansambli
22.40 Jazz - z orkestrom Ted Heath
23.10 Nočni komorni koncert del Johanneesa Brahmsa

SREDA, 24. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.10 Veselo na delo
6.30 Reklame
8.05 Petnajst minut s Slovenskim oktetom
8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
8.35 Napevi iz raznih operet
9.00 S sprejemnikom na dopust
10.10 Velike simfonije
10.38 Concertino za klavir in orkester
11.00 Zvočni kaleidoskop
11.30 Pojo francoski operni pevci
12.00 -Iz domače vasi-, spored koračnic, polk in valčkov
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Dušan Modič: Sadje in prehrana
12.25 Pet pevcev - pet popevk
12.40 Otroci pozdravljajo
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Glasbeni odmevi iz vojvodinske in slavonske ravnine
13.50 Med romancami in rapsodijami
14.30 Prireditve dneva
14.35 Izbrali smo za vas
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Zabavni zvoki
16.00 Novost na knjižni polici
16.20 Koncert po željah

- 17.10 Deset minut iz naše beležnice
17.20 Parada plošč
18.00 Kulturna kronika
18.20 Slovenski samospeli
18.45 Radijska univerza Svoboda
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Koncert opernih arij z našimi solisti
21.00 XII. olimpijske igre v Rimu
21.30 Orkestri za razvedrilo
22.15 Simfonija v C-duru
23.10 Nočni variete

ČETREK, 25. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.25 S poskočnimi vižami v veselo jutro
6.30 Reklame
8.05 Kavkaške skice
8.30 Naši glasbeni uspehi v preteklem šolskem letu
9.00 S popevkami na pot
9.40 Slovenske in jugoslovanske narodne in umetne pesmi
10.10 Od melodije do melodije
11.30 Oddaja za cicibane
12.00 Za prijetno opoldansko razvedrilo vam igrajo godci
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Mirko Peterelj: Skrb za napredek govedoreje
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Lahek spored igra Mariborski instrumentalni ansambel
13.50 Vedri zvoki
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Ogrska rapsodija št. 9 v Es-duru
16.00 Iz svetovne književnosti
16.20 Kopalcem v zabavo
17.10 Petdeset minut turizma in melodij
18.00 Iz čeških oper
18.30 Sportni tehnik
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.50 Klavir v ritmu
21.00 XII. olimpijske igre v Rimu
21.30 Iz Schubertove skicirke
22.15 Plesna glasba iz vsega sveta
23.00 Poročila in pregled tiska
23.10 Nočni koncert

PETEK, 26. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.10 Narodne in domače za dober začetek dneva
6.30 Reklame
8.05 Trije znani operni intermezzi
8.20 Počitniško popotovanje od strani do strani
8.35 S sprejemnikom na dopust
9.00 Nedeljski razgovor (ponovitev)
10.10 Samospelve pojeta sopranistka Nada Vidmar in baritonist Marcel Ostaševski
10.40 Z melodijami čez kontinente
11.00 Za dobro voljo vam igrajo Zadovoljni Kranjci
11.15 Naš podlistek
11.35 Imbrek z nosom - baletna suita
12.00 »Dobra volja je najboljša« spored pesmic za otroke

- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Ivan Kukovec: Uspehi obnove sadovnjakov
12.25 V tričetrtinskem taktu
12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Melodije po vašem okusu
14.30 Prireditve dneva
14.35 Poje sopranistka Ada Sardo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 S skladbami iz tuje zborovske literature se vam predstavlja Ljubljanski komorni zbor

- 16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Parada plošč
17.10 Razgovor z volivci
17.20 Simfonija št. 4 v e-molu
18.00 Pesmi Južne Afrike
18.15 »Spet smo doma« - nekaj slovenskih narodnih pesmi
18.30 Iz naših kolektivov
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Nočni preludij
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Balet skozi stoletja
21.00 XII. olimpijske igre v Rimu
21.30 Zabavni orkester Stanley Black
21.45 XII. olimpijske igre v Rimu
22.40 Od comba do big banda
23.10 Intermezzo z godali
23.20 Pojte z nami!
23.50 Prijeten počitek

SOBOTA, 27. avgusta

- 5.00 Dobro jutro
5.25 Domače pesmi in napevi
6.30 Reklame
8.05 Klavir v ritmu
8.20 Pionirski tehnik
8.40 Violinist Ali Dermelj igra skladbe
9.00 Pesmi jugoslovanskih avtorjev pojeta zbora RTV Zagreb in Beograd
10.10 Od tu in tam
11.30 Družina in dom
11.40 Prodrav z gora
12.00 »Smo fantje z vasi«, slovenske narodne pesmi
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Franc Grum: Načrno krmljenje krav
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Pesmi in plesi iz folklorne ostaline tujih narodov
13.50 Od arije do arije
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Reklame in zabavna glasba
15.40 Koncert za cembalo in orkester v D-duru
16.00 Na platnu smo videli
16.20 Igramo za vas
17.10 Parada plošč
18.00 Pojeta moška zbora Svobode iz Ljutomera
18.20 Veliki zabavni orkestri
18.45 Okno v svet
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Sobotni mozaik
21.00 XII. olimpijske igre v Rimu
21.30 V ritmu današnjih dni Jugoslovanska RTV v poletnih mesecih nima svojega televizijskega programa, zato prenaša le oddaje tujih televizijskih postaj.

To in ono o trgovini

Največje trgovinsko podjetje z mehanim blagom na svetu je »The great Atlantic and Pacific Tea Company« v ZDA, ki ima po vsej državi okoli 4500 prodajaln...

B. B. kot jo nismo poznali

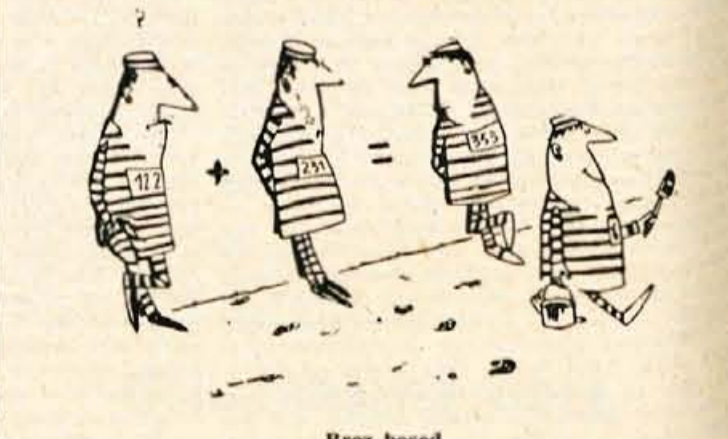
Režiser Henri Clouot je izbral za glavno igralko v svojem novem filmu popularno Brigitte Bardot. Menda so bile temu ne...

majhen vzrok tudi medsebojne simpatije. Naj bo že kakorkoli, Henri Clouot je vsekakor prvi režiser, ki je toliko tvegalo, da je poveril Brigiti vlogo, v kateri bo res lahko igrala.

MALE ZANIMIVOSTI

Znana francoska kulturna delavka je izjavila v razgovoru o današnji mladini: »To, kar današnji mladini najbolj zamerimo, je dejstvo, da ne sodelujemo več v njenem življenju.«

BRITANSKE ATOMSKE LADJE

Ladijski atomski pogon je šele na začetku svoje razvojne poti. V naslednjih desetletjih pa si bo atomska energija prej kot ne na široko utela pot v ladjedelništvo.

Kupci na tekočem traku

Amerika je prva dežela, ki je uvedla samopostrežne trgovine. Zdaj je šla še korak dalje: v Chicagu je odprta prva samopostrežna trgovina na tekočem traku.

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSOD

ZICA SE OVILJE OKOLI SVETA
Tovarna kablov Svetozarevo je prodala pošiljko bakrene žice Svici. Zica se je nato začela počasi ovijati okoli sveta...

ki so jih ubili na lovu, temveč tudi ujetnike, ki so jih dobili v vojni. Prednik našega kruha je bil kaj malo podoben našemu kruhu. Bila je to navadna kaša iz zdrobljenih in v vodi razvrklanih zrn.

so se ljudje naučili dobro obdelovati zemljo in dobro pečti kruhe. Še pred dvesto leti so srednje premožni ljudje jedli kruh, ki bi ga danes nihče ne maral takega jesti.

ŽARA S PEPELOM

— Komunist? — se začudi, kakor da bi tega ne vedela, zraven pa si misli, kako prav je, da je Slavko odšel v gozdove.

— Torej vam tudi to ni znano? — de gestapovec s posmehom.

— Ne, — odvrne.

— Zares ne?

— Ne. In vi ste prepričani, da je?

— No, da, — pravi... Bivša jeseniška policija nam je napravila veliko uslugo, ko nam je izročila spisek predvojnih komunistov. In na tem spisku je tudi vaš mož.

— Potem je ta policija vedela več kakor jaz, jaz, ki sem njegova žena...

— Bo že tako, milostljiva, — se gestapovec nasmehne.

— Jaz pa vam pravim, da je to samo spisek tistih, ki jeseniški policiji niso bili po volji. Stavim, da je na tem spisku »komunistov« tudi kak hitlerjevec...

— To je res, se je nehoje izdal gestapovec.

— Vidite, — pravi Angela... — In tako je na ta spisek prišel tudi moj mož, ki se z bivšo oblastjo ni strinjajal.

Kratek premolk. Gestapovec postaja zamišljen. Potem spregovori.

— Mogoče vaš mož res ni komunist. Če ni, se bo prav gotovo vrnil. Recite mu, naj se zgleda pri meni, da me ostriže...

— Bom, gospod, — pravi Angela.

Ko se za gestapovcem zapro vrata, se nasmehne.

— Zaman ga boš čakal. Če bi te zdaj strigel in bril, bi ti prav gotovo prerezal vrat...

Vesela je, da je Slavko prvi čas odšel...

»Smehlja se. Sanja,« pravi Zidinja, sklonjena nad Angelin obraz. Na okostenelem Angelinem obrazu se črta smehljaj. Pravzaprav to ni smehljaj. Tako se smejejo mrtvaške lobanje, bi rekel človek, ki ne pozna obrazov in koncentracijskih taborišč.

»Na bolje ji gre,« pravi ob bolničnem smehljaju druga jetnica in širokovnjaško motri njen obraz, nato pa reče: »Sveča, ki vzplamti še enkrat, preden ugasne. Jesti prav gotovo ne bo mogla več...«

Bolnica pa ju ne sliši. Globoko v očesnih votlinah so ji veke prikrijele oči. Leži na pogradu, a nima tega občutka. V stanju je, ki ga poznajo le umirajoči ali do kraja izčrpani ljudje. To bitje na pogradu ni več ona. Ona je daleč, daleč proč od te sive in mračne jeseni, ki visi nad taboriščem. Vsa lahka je v junjskem soncu. Le skrb za Slavka jo moti. Ves dan čaka vesti od njega. A vesti ni. Zaskrbi jo, ko zve za aretacijo starih tovarišč. Torej bodo iskali tudi njo...

— Ne smejo me dobiti, — si pravi. K materi bom šla...

— Ze drugi dan se skriva pri materi na Javorniku. Mafi poizveduje za novicami. Povprašuje, če Nemci iščejo Angelo.

— Nihče te ni iskal, pripoveduje zvečer mama, obenem pa ji izroča pismo.

Pismo je brez naslova. Odpre ga. Slavkova pisava! Sporoča ji, da se odpelje danes s kolesom v Domžale k nekemu kmetu po tisto, kar mu je pred leti prodal. Angela ve, kaj pomeni »tisto«. »Tisto« pomeni revolver... Torej se v hostah pripravljajo na boj?

Pismo je kratko. Trikrat ga prebere in poljubi, preden ga umi, kakor je zahteval Slavko. Sele dva dni je, kar je odšel. Njega pa se zdita ta dva dneva kakor večnost.

Dolgčas ji je. Ni vajena tako čepeti v sobi in se skrivati. Da bi imela vsaj radio! Poiskala bi Moskvo in poslušala e bojih na novem vzhodnem bojišču. Nemškim poročilom ne verjame, dasi niso kakor navadno hrupna. Pravzaprav ne povedo ničesar. Govore samo o načrtnih operacijah. »Načrtno« pa pomeni prejško ne umik. Prepričana je, da Rusi zmagojejo in da se Nemci umikajo. Morda celo beže pred rdečo armado? Prav gotovo bo vojne prej ko v enem mesecu konec! Nemčija bo poražena! Fašizem bo uničen! Pa tudi starih gospodarjev v Jugoslaviji ne bo več! Izdali so ljudstvo, izdali so vojsko. Kralj je zbežal. Vlada je zbežala. Tisti pa, ki so ostali, so se že prve dni vdinjali Nemcem in Italijanom. Zato jih ljudstvo sovraži...

Tako razmišlja Angela, skrita v sobi pri mami. Ves dan razmišlja. Zunaj pa žge junijsko sonce in zrele češnje rde na vrtu... V sobi je samotno. Samota dela dan daljši, kakor v restnici je. Osamljenost ji razjeda živce. Najraje bi šla za Slavkom, pa so jo obvestili večer, da mora ostati v dolini, dokler ji ne bo prešla resna nevarnost. Potrebovali jo bodo. Kaj bo delala, ji bodo kmalu sporočili. Morda že v prihodnjih dneh.

Teško je posedati brez dela v sobi. Ven pa si ne upa. Tudi mati je ne pusti. Ni še gotovo, da je ne iščejo Nemci. Pravzaprav je čudno, da je že niso poiskali. Mici so že zaprl. In Marijo Zumrovo tudi! Z obema je bila zaprta pred petimi leti v Ljubljani in kasneje v Beogradu. Čudno, da niso iskali tudi nje. Morda jo imajo na seznamu zapisano z dekliškim imenom in jo rešuje novo ime. In vendar!

Ce bi jo iskali pod stari imenom in naslovom, bi prišli prav sem, kjer misli, da je varnejša kakor na svojem stanovanju.

Nespametna je bila, da je prišla k materi. Če je gestapovec ne bodo izvahali, jo bodo bivši policisti, ki so izročili vse akte Nemcem. Pa tudi sami se jim ponujajo v službo.

— Duše hlapčevske! Psi!

Nekateri še vedno nosijo staro uniformo in pomagajo Nemcem. Mati pravi, da skupaj z gestapom iščejo komuniste. Videla je policaja Dorna. Tudi njo bi lahko ta policist izdal, saj jo je prav pred petimi leti aretirjal in pretepal v zaporih. Poiskati si mora varnejše skrivališče.

Najbolj varno bi bilo iti v gozd k tovarišem, ki so že tam. Toda...

Ne more razmisлити do konca. Vrata se naglo odpro. V sobo vstopi mati. Bleda je in razburjena.

— Kaj je? — plane Angela s stola.

Mati ne najde besed.

Angela je prepričana, da jo iščejo Nemci.

— Me iščejo? — naglo vpraša.

Mati samo odkima, spregovoriti pa še vedno ne more. Zgoditi pa se je moralo nekaj usodnega. To lahko Angela ugane z materinega obraza, ki je ves spremenjen.

— Se je kaj zgodilo?

Mati še vedno ne more do sape.

— Kaj se je zgodilo? — ponovi Angela vprašanje, vsa nestrpna.

Materi vztrepetajo ličnice, kakor da jo bo pravkar zadelo.

— Slavka so prijeli, — naposled z muko iztisne iz sebe z glasom, ki se Angeli zdi, kakor da ni mamin.

— Slavka? — krične; tudi svoj glas se ji zdi tuj. Nato pa omahne na stol in zajee...

»Ugaša,« pravi Zidinja.

»Vedela sem. Ne bo se izirgala smrti,« pritrđi njena tovarišica.

»Nekaj šepete...«

»Da.«

»Neko ime ponavlja,« zatrjuje Zidinja.

»Joče,« pravi druga in gleda izvirk, ki drsita bolnici iz očesnih votlin preko ugašajočega košenega obraza.

»Ti je hudo?« ogovarja bolnico Zidinja, globoko sklonjena nad umirajoči obraz.

»Ti je hudo?« vprašuje prav tako nežno druga, kakor da čaka ob Angelinem pogradu zaradi usmiljenja in tolažbe ob zadnji uri in ne na obrok hrane, ki ga bosta dobili ona in Zidinja, če paznice umirajoče prej ne opazijo. Bolnične solze so izvabile iz njuj solutje in solutje je prepvilo njuno živalsko lakoto; lakoto, ki ubija in dela iz ljudi živali.

Naša hrana

Jejmo, da bomo lažje delali

Hrana je za normalni razvoj in življenje nujno potrebna. Te potrebe se s starostjo zelo spreminjajo. Otrok porabi velik del hrane za rast, odrasel človek ne raste več, a deli telesa in posamezni organi se trošijo in te je treba obnovljati. Tudi za delo potrebujemo energijo, prav tako kot stroj, ki teče samo tedaj, če mu dovajamo energijo. V starosti se potrebe spremenijo. Organizem ne raste več in za delo ne potrebuje toliko kot prej, ker mnogo več miruje.

Da vpliva hrana na delazmožnost in kakovost izdelka, so pokazali številni poizkusi. V Angliji so dokazali, da se je z izboljšanjem prehrane pri delavstvu popravila kakovost in povečalo število izdelkov, ne da bi se povečal napor. Tudi število nezgod se je zmanjšalo. V neki veliki tovarni letal so dodali delavcem, ki so se slabo hranili, vsak dan nekaj vitaminskih tablet. Drugi del delavcev vitaminov ni dobival. —

Po enem letu so ugotovili, da je imela skupina, ki je dobivala vitamine za 18,6 odstotka manj izostankov od dela.

Z izboljšanjem prehrane se podaljša tudi doba delazmožnosti. Medtem, ko je bil pred nekaj desetletji človek s petdesetimi leti že star in za delo nesposoben, so sedaj že zelo visoki odstotki dela zmožnih sedemdesetletnikov. Mnogi od njih še opravljajo najrazličnejša dela.

Povsem razumljivo je, da človek, ki je zadostno hranjen, opravlja delo z večjim zadovoljstvom in veseljem. Od dobre prehrane je torej mnogo odvisno. — Ljudje, ki se dobro hranijo, so bolj odporni proti boleznim, od česar ima pa veliko korist tudi skupnost, saj odpadejo številni izostanki od dela, izdelki so boljšji in storilnost se večja.

Poznamo dolgo vrsto najrazličnejših živil. Čeprav jih je

lжена na 8 skupin. V prvi skupini so mleko in mlečni proizvodi, slede ji meso, ribe, jajca; kruh in močnate jedi; maščobe (rastlinske in živalske); zelenjava, sadje in poživila. — Mleko, mlečni proizvodi, ribe, jajca so beljakovinska živila, kruh in močnate jedi nam dovajajo ogljikove hidrate, najrazličnejše maščobe-tolščice, sadje in zelenjava pa vitamine in mineralne snovi. Rastlinska hrana vsebuje tudi mnogo celuloze, vendar ta za naše telo ni hranljiva snov, ker jo ne moremo izkoristiti, pač pa celuloza omogoča boljše prebavo.

Prilagodit: Beljakovine.

Svetujemo vam

Sezona sadja prinese s seboj tudi s sadnimi madeži popackane bele bluzice ali srajčke, prte, robčke... Zanesljiv in hiter način za čiščenje sadnih madežev je, da del obleke, na katerem je madež, napnete nad odprtno manjšega lončka in polijete z vrelo vodo. Če se madeži sveži, bodo v pari izginiti.

Tudi zeleni travni madeži v tem času niso redkost na naši ali otrokovi svetli obleki. Popolnoma suho tkanino z zelenim madežem namočite v alkoholu in nato izperite v hladni vodi.

Majhni zobki - velike skrbi

Večina otrok dobi prvi zob med šestim in osmim mesecem, vendar ni velika redkost, da že v četrtem mesecu starosti, ali pa šele po desetem mesecu. Če otrok ni rahitičen in dobi prvi zob bolj pozno, zrastejo navadno ostali zobje eden za drugim in tako nadoknadijo izgubljeni čas.

Prva zobna ščetka
Ko je otroku dve leti, zelo rad posnema odrasle, pa mu bo zato tudi v veliko veselje čiščenje zob z majhno, zelo mehko ščetko. Posebno važno je čiščenje zob zvečer. Kvarjenje zob je izredno močno prav zaradi ostankov sladkih jedi med zobmi.

Luknjica v mlečnih zobeh
Marsikateri materi se zdi, da mlečne zobe ni potrebno negovati, saj bodo tako ali tako izpadli. Toda ta nega je izredno važna za zdravje stalnih zob, ki bodo zamenjali mlečne. Mlečni zobje se zelo radi kvarijo. Najenostavnejše je zob izdreti, toda praznina, ki nastane, omogoča, da se sosednji zob razširi, napačno zraste in ko se pojavi stalni zob, zanj ni več prostora.

Prvi stalni zobje
Prvi stalni zobje zrastejo med petim in sedmim letom. Če se zaradi nemarnosti pokvarijo, jih je treba izdreti, zaradi tega pa se lahko vsi drugi zobje deformirajo. Zadnji stalni zobje zrastejo med desetim in dvanajstim letom. Če opazite, da ima kateri od zob nepravilno lego, se takoj obrnite po pomoč k zobozdravniku. — Doba med desetim in dvanajstim letom je najbolj idealna za izravnavo zob na čeljusti.

ZELENJAVE JE SEDAJ DOVOLJ

V prepričanju, da niste ena od gospodinj, ki se bojijo vsake novosti v kuhinji in se zadovoljijo s tem, kar so se naučile od svoje matere, vam prinašamo recepta za dve jedi, ki pri nas nista običajni.

Pečena koleraba z zmletim mesom

Mlade kolerabe narežite na podolgovate koščke in jih pražite na masti, v kateri ste predhodno zarumenili sesekljano čebulo. Pokrijte in dušite toliko časa, da se zmehčajo in česče zalivajte z juho ali vodo. Zarumenite na masti žlico sesekljane čebule in dodajte četrt kg zmletga mesa. Ko se prepraži, ohladite, dodajte eno jajce, malo sesekljane peteršilja in po okusu posolite in poprajte. V dobro pomášeno posodo naložite izmehčano sloje kolerabe in mesa. Vsak sloj prelivate z juho ali z mlekom, povrhu naložite na koščke narezan paradižnik, poškropite z mlekom in tu pa tam vtisnite kepico masti ali margarine. Pecite pol ure.

Polpete s sladkim zeljem

1 kg zelja narežite na rezance in jih na masti dušite. Zmehčano zelje zmešajte s četrt kg zmletga mesa, solite, poprajte in dodajte toliko drobtin, da boste lahko naredili hlebčke. Le-te pomakajte in jih lepo rumeno ocvrte.

Moda za jesen

Klasični ženski kostimi so še vedno primerni za nekatere priložnosti, vendar zanje ne moremo več reči, da so zelo moderni. Zamenjali so jih dvodelni kompleti, ki jih odlikuje več ženskosti in domišljije. »Boucle« tkanina bo v jesenskih modelih pogosto zastopana, iz nje sta tudi modela na naši sliki.

Poletni šopki na mizi

Mogoče imate pravkar dopust in se utegnete nekaj ur pomuditi tudi pri vezanju. Na pri iz lanenega platna brez kakšnega posebnega reda izvezite nekaj šopkov s svetlejšo nitjo za veze-

nje (na primer: na vinsko rdeči podlagi beli ali sivi šopki, ali na olivno zeleni blede rumeni šopki, ali na modrem prtu beli ali svetlo modri).

Vrh Trisula ni važen

je delal v razgovoru član odprave dr. Andrej Robič

Pred kratkim se je vrnila v domovino jugoslovanska alpinistična odprava, ki se je letos v maju in juniju kot prva povzpela na tri himalajske vrhove: na Bharaltoli ter na Trisul II in Trisul III.

Med sedmimi člani odprave je bil tudi dr. Andrej Robič, ki smo ga ondan našli v obratni ambulanti Bombaže predilnice in tkalnice v Trzinu. On se je ekspedicije udeležil ne samo kot izkušen alpinist, marveč še posebno kot zdravnik. Zato je v našem razgovoru največ tudi pripovedoval o zdravstvenem stanju naše odprave, o vzdržljivosti njenih članov in podobno.

Naša odprava, kot pravi dr.

Robič, je bila zelo dobro sestavljena in tudi opremljena. Tudi zdravila in kirurški instrumentarij; vse je bilo zelo dobro pripravljeno. On se je posvetoval o pripravah celo s kolegi v inozemstvu, ki so kot zdravniki že spremljali alpinistične odprave v himalajski pogorja. Po takih izkušnjah so tudi za našo odpravo pripravili po dva zaboja istih zdravil in potrebnih, kajti praksa je dostikrat pokazala, da se lahko en zaboj zgubi ali zakasni in ostane zdravniška oprema nepopolna. Ob koncu prevoza, ko so morali ves tovor pripraviti za nosače, je bilo zdravil še ni manj kot 130 kg. Seveda z ustreznimi embalažo vred.

»DOMAČI« ZDRAVNIK

Njegovo največje poslanstvo kot zdravnik v ekspediciji je bilo med tamkajšnjimi domačini. Ko so prišli v dolino, kakih 100 do 150 kilometrov daleč, ko so že pešali nekaj dni, morda kakih 50 kilometrov od zadnje ceste in prispeli v vi-

nik pa mora iz teh besed razumeti vsebino oziroma ob preskavi ugotoviti diagnozo. Toda v večini so zelo potrpežljivi in ne poznajo jadicovanja. Nekdo je zaprosil za injekcijo. Ustregli so mu. Šlo je za hujši sklepni revmatizem. Pacient ga je že dlje zdravil z vbodi z razbeljenim železom. Sledovi tega »zdravljenja« so bili pretresljivi. Vse bolezni tam zdravijo samo z zelišči in drugimi primitivnimi postopki.

VIŠINA NI DELALA TEŽAV

Tako je bilo s tamkajšnjimi domačini. Naša ekipa pa je bila, kot meni dr. Robič, izbrana zelo dobro. Člani so bili izredno sposobni alpinisti, hkrati pa tudi zelo odporni in vzdržljivi. Zdravnik je v glavnem pripravil zdravila proti angini, kašlju, pljučnici, ozeblinam in podobnim boleznim in težavam, ki so najpogostejše med odpravami v himalajski pogorja. Toda naši alpinisti so vzdržali mnogo. Ni bilo bolezni, ki bi bile znak oslabelega organizma.

Višina ni delala posebnih težav. S seboj so imeli sicer tudi kisik. Toda ne za normalno dihanje pri vzponih. To se da premagati tudi do višine 8000 metrov s pravilnim ravnanjem, oziroma s taktiko. Kisik v takih višinah pa je nujno potreben v primerih pljučnic. Samo za to so ga tudi nosili s seboj, čeprav ga na srečo niso niti rabili.

Dr. Robič je prišel samo do višine približno 5000 m. Zelo mu je bilo žal, da ni smel naprej, kot pravi sam. Pokoriti se je moral ne samo kot član ekspedicije, marveč še posebno kot zdravnik, odgovoren za življenje in zdravje drugih, ki niso mogli dalje.

Dr. Andrej Robič

šino nad 2000 metrov, so bile še tudi tam vasi in naselja. Naša ekspedicija je bila prva, ki je prišla skozi to dolino med pleme Gurkov, če izvzamemo manjšo alpinistično skupino Evropejcev iz leta 1905, ki pa so jo celo stari ljudje že pozabili.

Tamkajšnji domačini so bili kaj prijazni in zaupljivi do naših alpinistov. Pri tem je imel del zasluge zvezni oficir indijske vlade, ki je do tam spremljal našo odpravo. Mnogi domačini so zaprosili za zdravniške preglede. Večina teh ni še bila nikdar pri zdravniku. Njihove težave oziroma bolezni so bile dokaj drugačne kot pri nas, oziroma bili so s takimi boleznimi, ki so pri nas bolj redke. Precej jih je bilo tudi z zoboboli. Toda nihče si ni pustil izdreti zoba. Dr. Robič je imel priprave tudi za to. Čez čas je prišel prav s takimi bolečinami na vrsto tudi njihov poglavar, oziroma župan. Preko tolmača mu je dr. Robič svetoval odstranitev zoba. — Po kratkem premišljanju se je odločil in privolil. Zatem so se opogumili vsi. Dr. Robič je moral precej časa izdirati samo zobe, seveda take, ki jih v resnici ne bi bilo moč popraviti.

Izražanje tamkajšnjih domačinov o boleznih pa je dokaj svojstveno. Svoje težave oziroma želje izpovedo samo v dveh skrajnostih: premalo vročine ali pa preveč vročine v sebi. Prvi prosijo pomoč, da bi vročino povečali, drugi pa obratno, da bi vročino zmanjšali. Zdrav-

PREKO LEDENIH PREVISOV

Vzpon po južnem grebenu Trisula je bil v resnici težaven in je vodil preko ledenih previsov. Zlasti za gledalca od spodaj se je zdelo to nepremagljivo. Odločili so se za to težjo pot, kot pravi dr. Robič, ker so se čutili za to sposobni in ker niso marali po lažji severni strani, ki je bila premagana že pred 55 leti. Z odlično tehniko plezanja na ledenih stenah, kakor tudi z ustrežno opremo in dobro splošno organizacijo, je uspela doseči vrh po težji smeri.

Naša prva jugoslovanska alpinistična odprava je tako prišla po najtežji, še ne premagani strani na dva himalajska velikana in s tem dvignila ugled našega alpinizma, naših gor in naše dežele sploh. Če bi se bili prav zavzeli, če ne bi vreme grozilo, bi prišli tudi na Trisul I. Toda sam vrh Trisula ni niti važen. Važno je to, da so naši alpinisti dobili pri vzponu na himalajske vrhove veliko novih izkušenj, važno je, da so ob tem preizkusili našo domačo opremo in končno, da so dokazali, da so sposobni za take in še zahtevnejše naloge. Tako je delal dr. Robič, ko smo se z njim zadržali v pogovoru. Čeprav pozno, smo mu vendar v imenu vseh ljubiteljev gora, iskreno čestitali.

TELESNA KULTURA

Med atleti je spet živahno

Danes in v nedeljo, je na sporedu III. kolo atletskega ekipnega prvenstva FLRJ (B program). Gorenjske ekipe nastopajo na Jesenicah in v Ljubljani. V soboto ob 16. uri je na Centralnem stadionu v Ljubljani srečanje ženskih ekip Triglava, Partizana iz Naklega, AK Litije in ŽAK Ljubljana. Moške ekipe pa se bodo pomerile tokrat na Jesenicah, in sicer ob 9. uri dopoldne. Nastopila bodo moštva Litije, trboveljskega Rudarja, Partizana iz Nakla in Kamne gorice ter Triglava z Jesenic.

Letošnje ekipno atletske prvenstvo poteka v 4 kolih, od katerih so dva atleti že odpravili, tretje je na sporedu sedaj, zadnje kolo jih čaka v jeseni, 9. oktobra. Odziv za to tekmovanje je letos precej večji kot lani, ko je nastopal samo Triglav. Pridružil se so jim ekipe z Jesenic, Nakla in Kamne gorice. Kako se ta gorenjska moštva trenutno »držijo«, vidimo lahko iz slovenske lestvice s stanjem po 2. kolu.

Čeprav ne zavzemajo vidnih mest, je treba pohvaliti ekipo iz Nakla in Kamne gorice, da so se sploh udeležili obširnega in zahtevnega tekmovanja, kar je pač dokaz za napredek atletike na Gorenjskem.

Odlično so se uveljavili atleti Triglava in Jesenic, saj so drugi in tretji. Triglavani so sicer 800 točk za vodilni Novomeščani, vendar ta razlika ni tolikšna, da jo morda prizadevni kranj-

ski atleti v ugodnih pogojih ne bi mogli izravnati. V dolenski ekipi je nekaj odličnih posameznikov, medtem ko so Triglavani zelo izenačeni. V obeh kolih, ki sta še na sporedu, lahko pričakujemo zelo ostro borbo obeh rivalov, čeprav dajemo vodilnim nekoliko prednosti.

Se ostrejša bo borba za tretje mesto, saj so letos odlični Jeseničani le 200 točk pred Trboveljčani. Prav v 3. kolu pričakujemo, da se bodo jeseniški atleti na domačem terenu še bolj potrudili in se čim bolj oddaljili Rudarju.

V številnejši ženski konkurenci so kranjske atletinje visoko plasirane. Razlika v točkah je še manjša kot pri moških. Žal bo ženska ekipa Triglava nastopila v Ljubljani oslABLJENA. Kljub temu pa upamo, da bo ostala še naprej v vodilni skupini.

Prihodnje leto bo potrebno v moštveno tekmovanje vključiti še nekaj drugih društev, ki gojijo atletiko, pa morda razmislijo o ločenem ocenjevanju v okviru našega okraja.

Trenutno stanje ekip v državnem merilu je manj poznano. Po nepopolnih podatkih sta obe ekipi Triglava na zelo dobrih petih mestih, in sicer moški za Crveno zvezdo (Beograd), Slobodo (Tuzla), ASK Splitom in Partizanom Novo mesto, ženske pa za Slobodo, Splitom, Novim mestom in Klavarjem II.

Šahovski turnir mestnih reprezentanc

Kranj, 19. avgusta

Na prvem šahovskem turnirju mestnih reprezentanc Jugoslavije v organizaciji domačega šahovskega društva, ki je priredilo ta turnir v proslavo 900-letnice mesta Kranja, sodeluje 11 mestnih reprezentanc. Udeleženci so bili razdeljeni v tri skupine in so bila doslej končana vsa predtekmovanja z naslednjo razvrstitvijo:

I. skupina: Ljubljana 13,5, Titov Veles 9, Kranj I 6, Litija 1,5 točke.

II. skupina: Šibenik 11, Varaždin 10, Vrbas 6, Radovljica 3 točke.

III. skupina: Kraljevo 9, Mostar 5 točk in Kranj II 1 točka.

BLENKUŠ SE JE VRNIL IZ GRČIJE

Kranj, 19. avgusta — Mladinec atletskega kluba Triglav Frane Blenkuš se je danes vrnil iz Grčije, kjer je kot član mladinske reprezentance Jugoslavije nastopil v dvoboju proti Grčiji. — Jugoslavlani so na tekmovanju v Atenah slavili lepo zmago z razliko 17 točk. Blenkuš je tekmoval v metu kroglice, kjer je zasedel tretje mesto z odličnim rezultatom 14,05. Znamka je seveda ponovno izboljšal gorenjski rekord (tudi pri članih). Mlademu športniku k uspehu čestitamo!

Zadnje vesti

DOMA ...

Beograd, 19. avgusta — Predsednik republike Josip Broz-Tito je prejel od predsednika ciprske republike nadškofa Makariosa Brzozjavko, v kateri semu le-ta zahvaljuje za čestitke ob razglasitvi neodvisnosti Cipra.

Zagreb, 19. avgusta — Med trajanjem Zagrebskega velesejma bo od 12. do 21. septembra v Zagrebu V. jugoslovanski seminar za regulacijo meritve in avtomatizacijo.

... IN PO SVETU

Monrovia, 19. avgusta — Liberijski predsednik Tubman bo odpotoval danes na obisk v nekatere evropske države med drugimi tudi v Jugoslavijo. Njegov obisk v naši državi je napovedan za september.

Moskva, 19. avgusta — Na sodni obravnavi proti ameriški letalci Powersu v Moskvi je vrhovni tožilec Sovjetske zveze Rudenko predlagal za obtožena kazni 15 let zapora. V zaključnem govoru je Rudenko ugotovil, da prehajajo dejanja obtoženega Powersa po pomenu in hudih posledicah, ki so jih povzročile in ki so jih utegnile povzročiti daleč iz okvirov navadnega kaznivga dejanja. Zastopnik obtoženca odvetnik Grinev pa se je zavzel za milejšo kazni in je opozoril na dejstvo, da je bil Powers samo izvrševalec in da so poglobilni krivici tisti, ki so mu zastavili vohunsko nalogo. Obtoženi Powers je v zaključni besedi prošil sodišče, naj mu ne sodi kot sovražniku, pač pa kot človeku, ki ne goji sovražnih čustev do sovjetskega ljudstva in, ki se kesa svojih dejanj.

TE DNI PO SVETU

DELO RAZOROŽITVENE KOMISIJE OZN

V sredo, 17. avgusta, je na seji razorožitvene komisije OZN govoril stalni jugoslovanski zastopnik v OZN Dobrivoje Vidič, ki je v svojem govoru med drugim dejal: »Stališče jugoslovanske vlade v zvezi s predlogom naj bi v tem času sklicali razorožitveno komisijo je obrazloženo v pismu, ki sem ga vam imel čast poslati dne 6. avgusta letos.« Jugoslov. vlada, je rekel Dobrivoje Vidič, je ob tej priložnosti izrazila svoje prepričanje, da je najbolj primerno, da bi vprašanje razorožitve proučili v Generalni skupščini. Jugoslovanska vlada, ki se zaveda življenjskega pomena ureditve razorožitvenega problema, se je nenehno aktivno zanimala za napredek v tem vprašanju in je sama, kadar se ji je zdelo umestno in koristno, sprožila svoje predloge. Iz teh razlogov je Jugoslavija podprla tudi ustanovitev odbora 10 držav, katerega ustanovitev je za razumela kot praktičen ukrep.

PROCES PROTI POWERSU V MOSKVI

V domu sovjetskih sindikatov v Moskvi se je v sredo, 17. avgusta, pred vojnimi kolegijem vrhovnega sodišča ZSSR začela javna obravnavna proti ameriški letalci Francisu Harryju Powersu, ki je obtožen vohunstva proti Sovjetski zvezi. Potem, ko so prebrali obtožnico in je Powers na vprašanje predsedujočega izjavil, da je razumel obtožnico in da se čuti krivega. V popoldanskem delu obravnave istega dne, ki je trajala kako uro, je obtoženi Powers odgovarjal na vprašanje svojega zagovornika advokata Grineva. Powers je izjavil, da se od srca kesa, da je postal sokriv za odgoditev konference na najvišji ravni, za odložitve obiska predsednika Eisenhowerja v Sovjetski zvezi in za zostritev mednarodnega položaja.

V četrtek, 18. avgusta, se je pred vojaškim svetom Vrhovne-

ga sodišča ZSSR nadaljeval proces proti ameriški pilotu Powersu, kjer je najprej odgovarjal še na vprašanja zagovornika Grineva. V nadaljevanju obravnave je obtožencu zastavil tudi nekaj vprašanj presedujoči generalajntnant Borisoglebskij.

PRIPRAVE NA SEDEŽU OZN

Delegacija kongoške vlade pod vodstvom podpredsednika vlade Antoina Gisenge je odpotovala v New York, kjer bo prisostvovala zasedanju Varnostnega sveta. Na letališču v Leopoldvillu je podpredsednik vlade Gisenga izrazil upanje, da bo tokrat končala mednarodna kriza s Kongom. — Hkrati pa je obsodil stališče generalnega sekretarja OZN Hammarskjolda med njegovim zadnjim obiskom v Kongu. Člani kongoške delegacije so se večeraj na poti v New York v Akri sestali s predsednikom Nkrumahom.

Predsednik kongoške vlade je ob tej priložnosti na sestanku z novinarji izjavil da bo v roku enega tedna poslal kongoške čete v Katango, če resolucija Varnostnega sveta o Kongu ne bo »popolnoma zadovoljiva«. Pomnil je še, da bodo kongoške čete prišle v Katango »s pomočjo prijateljske afriške države, ni pa povedal, katera je ta država.

PROSLAVE OB OBLETNICI INDEPENDENSI NEODVISNOSTI

V Indoneziji so se v sredo začele svečanosti ob 15-obletnici neodvisnosti. V Djakarti je bil velik mimohod obožovalnih sil, ki so mu prisostvovali predsednik Sukarno s člani parlamenta in vlade, člani diplomatskega zbora in vojaških misij, akreditiranih v Djakarti. Na trgu pred vladno rezidenco se je zbrala velika množica prebivalcev glavnega mesta Indonezije, da bi pozdravila udeležence mimohoda in državne ter politične voditelje dežele.

LJUDJE IN DOGODKI

„Družinski“ sestanek

Oči svetovne javnosti so v teh dneh uprte v glavnem na dva dogodka: na pripravo za ponovno zasedanje Varnostnega sveta, ki naj bi že tretjič zapovrstjo razpravljali o rešitvi kongoške krize in na sodni proces zoper pilota ameriškega vohunskega letala U-2, ki je bilo sestreljeno blizu Sverdlovska — Francis Powersa.

Morda je spričo tega zasedanja zunanjih ministrov ameriških držav, ki se je pretečeni četrtek, 18. avgusta, začelo v kostariškem glavnem mestu San Joseju, pomaknjeno nekoliko v stran in tretirano bolj kot »notranja« zadeva ameriških držav, čeprav vsebina razgovorov v mnogočem presega regionalne okvire obeh Amerik, saj gre na tem sestanku predvsem za raziščevanje odnosov med velikimi in malimi, za vprašanje: ali imajo tudi majhne države pravico uveljavljati svojo samostojno notranjo in zunanjo politiko, ne da bi na ta ali oni način postale žrtve bolj ali manj prikritih zunanje intervencije velikih, ki ne želijo, da bi mali stihili na lastno pot.

zasedanju v San Joseju je priložba Venezuele proti Dominikanski republiki, ki je po podatkih, ki jih je zbrala posebna komisija Organizacije ameriških držav, neposredno moralno in materialno podprla atentat na venezuelskega predsednika vlade Betancoursta. Venezuelska vlada, skladno s pravili Organizacije ameriških držav, zahteva, naj se spričo nedvoumno dokazane krivde, Dominikanska republika, izloči iz organizacije in naj vse članice te organizacije prekinejo diplomatske in trgovske odnose z njo.

V tej težnji jo podpirata predvsem Mehika in Honduras, medtem ko ZDA in nekatere južno ameriške države (Argentina in Kostanika) iščejo kompromisno rešitev spora.

Dominikanska republika seveda zanika, da bi podprla antenatorja v Venezueli, hkrati pa »novi dominikanski režim«, ki ga po nedavnem odstopu diktatorja Truilla vodi dr. Balaguer, skuša z navideznimi merami demokratizacije — splošno politično amnestijo — ustvariti videz, da je prekinil s staro prakso in da želi

stlopiti na pot »novega razvoja«. Vendar ni edini motiv, ki vodi ZDA k iskanju kompromisne formule samo ta »nova smer« v Dominikanski republiki. Združene države namreč menijo, da nemiri v karibskem področju niso samo posledica notranjih protislovij, marveč predvsem posledica »izvenclinskega vpliva na zahodno poloblo«. Pod tem pojmom razumejo ZDA poškus Kube, pa deloma Venezuele, da po izvedenih revolucijah in po zrušenju diktatorskih režimov, gresta svojo lastno pot in vodita svojo lastno politiko. Z gesli o »izvenclinskem vplivu«, o »komunistični infiltraciji«, o tujem vmešavanju v »ameriške zadeve«, ZDA praktično skušajo prikriti lastno vmešavanje v politiko in gospodarstvo latinsko-ameriških držav.

Ne smemo namreč pozabiti, da bo naslednja točka dnevnega reda razprava o Kubi. Pomanjkanje realizma v politiki ZDA do Kube je očitno in mnoge latinsko-ameriške države zato ne podpirajo ZDA v njihovih prizadevanjih, da se obsodi vlada Fidela Castra.

Prvi rezultati v laborniškem mnogoboju

V okviru V. jubilejnega zleta tabornikov Slovenije, ki je od 14. do 21. t. m. ob Sobčevem bajerju pri Lescah, je tudi VII. taborniški mnogoboj, ki so se ga udeležile prvoplasirane ekipe z okrajnih tekmovanj. V torek so na zletnem prostoru pričeli s prvenstvom. Taborniki in tabornice so se v treh starostnih skupinah pomerili v postavljanju in podiranju šotorov, v signalizaciji in v orientacijskem teku.

Postavljanje in podiranje šotorov
moški A 1. Okrajno starošinstvo Ljubljana, 4. Kranj;
moški B 1. Ljubljana, 4. Kranj;
moški C 1. Novo mesto;
ženske A 1. Koper, 4. Kranj;
ženske B 1. Koper, 5. Kranj;
ženske C 1. Koper 5. Kranj.

Signalizacija
moški A 1. Koper, 5. Kranj;
moški B 1. Ljubljana, 4. Kranj;
moški C 1. Koper.

Orientacijski tek
ženske A 1. Ljublj., 3. Kranj;
ženske B 1. Ljublj., 3. Kranj;
ženske C 1. Novo m., 4. Kranj.

Končnih rezultatov za prvaka Slovenije v taborniškem mnogoboju še nimamo, vendar iz dosedanjih rezultatov lahko sklepamo, da bo prvo mesto pripadlo tabornikom ljubljanskega okraja.

Rokometni turnir na Golniku MLADOST ZMAGOVALEC

Rezultati so bili naslednji:
Slovan: Storžič 16 : 5 (10 : 3)
Mladost: Slovan 11 : 9 (6 : 6)
Mladost: Storžič 14 : 11 (6 : 6)